

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

DIPLOMOVÁ PRÁCE
ELEKTRONIZACE JUSTICE

Bc. Hugo Osmík

PLZEŇ 2022

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Hugo OSMÍK**
Osobní číslo: **R17M0227P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Elektronizace justice**
Zadávající katedra: **Katedra občanského práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Historický vývoj elektronizace justice na území ČR
3. eGovernment
4. eJustice de lege lata
5. eJustice de lege ferenda
6. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

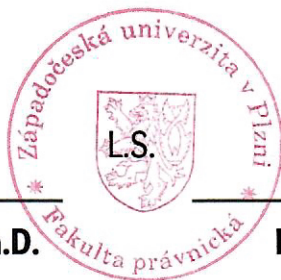
viz příloha

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Miroslav Hromada, Ph.D.**
Katedra pracovního práva a práva sociálního
zabezpečení

Datum zadání diplomové práce: **31. března 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2022**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
vedoucí katedry

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma: Elektronizace justice zpracoval samostatně. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem k sepsání této práce použil, byly citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu zdrojů.“

V Praze dne

.....

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu diplomové práce Mgr. Miroslavu Hromadovi, Ph.D. za jeho cenné rady a připomínky, které mi velice pomohli při zpracování této práce. Dále bych rád poděkoval své babičce PhDr. Jaroslavě Opatrné, CSc. za pomoc při korektuře.

OBSAH

Úvod	1
1. Historický vývoj elektronizace justice v ČR	3
2. E-government	7
2.1 Vývoj e-governmentu v ČR	7
2.2 Informační systémy veřejné správy	9
2.3 Portál veřejné správy	11
2.4 Atestace a akreditace	12
2.5 Centrální místo služeb	15
2.6 CZECHPoint	16
2.7 Portál občana	18
2.8 Základní registry	19
2.8.1 Základní registr obyvatel	21
2.8.2 Základní registr osob	22
2.8.3 Registr územní identifikace	23
2.8.4 Registr práv a povinností	24
3. eJustice de lege lata	27
3.1 Informace o činnosti soudů	28
3.1.1 ePodatelna	28
3.1.2 infoDeska	31
3.1.3 infoSoud a infoJednání	32
3.1.4 infoData	33
3.1.5 Zveřejňování soudních rozhodnutí	34
3.2 Datová schránka	36
3.3 Elektronický podpis	41
3.4 Elektronický dokument	45
3.5 Elektronický spis	47
3.6 Informační systémy v justici	49
3.6.1 Informační systém pro okresní soudy - ISAS	49
3.6.2 Informační systém pro Vrchní a Krajské soudy - ISVKS	49
3.6.3 Informační systém Nejvyššího soudu - ISNS	50
3.6.4 Aplikace NaSpis	50

3.6.5 Další informační systémy v rámci justice-----	51
3.7 Soudní jednání s využitím videokonferenčního zařízení -----	52
3.8 Fyzická elektronizace jednacích sání -----	55
4. eJustice de lege ferenda-----	57
4.1 Strategie eJustice v rámci EU -----	57
4.2 Strategie eJustice v ČR-----	59
4.2.1 Efektivní vedení spisové služby-----	59
4.2.2 Zrychlení soudního jednání v rámci způsobu protokolace jednání ----	60
4.2.3 Zavedení vzdáleného nahlížení do spisu -----	61
4.2.4 Zjednodušení bezhotovostního placení soudních poplatků-----	62
4.2.5 Zpřehlednění údajů o organizačních složkách resortu justice-----	63
Závěr -----	65
České Resumé -----	66
English Resume -----	67
Seznam zdrojů-----	68
Právní a vnitřní předpisy -----	68
Literatura -----	69
Časopisecké zdroje -----	70
Internetové zdroje -----	70
Judikatura-----	74
Další zdroje-----	74
Příloha č. 1 -----	76
Příloha č. 2 -----	76
Příloha č. 3 -----	77
Příloha č. 4 -----	77

Úvod

Příběh o vývoji elektronizace justice je v širším smyslu příběhem o vývoji digitálních technologií obecně. Bez globálního technického pokroku bychom o technickém pokroku v rámci justice nemohli vůbec uvažovat.

Díla na téma „Elektronizace justice“, které by se věnovaly zmíněné problematice komplexně, jsou spíše výjimečná. Zdařilou (a téměř jedinou) publikací věnující se eJustici souhrnně, je monografie od Bohumíra Štědrone, od jejíhož vydání však uplynulo již více než 14 let. I z tohoto důvodu, jsem při zpracování této práce cítil značnou zodpovědnost za její kvalitu a zejména aktuálnost, neboť mi vyvstala myšlenka, že tato práce by mohla být na dalších 14 let jedna z mála ucelených prací věnující se tomuto tématu globálně. Pevně doufám, že tomu tak ale nebude. Některá témata obsažená v této práci byla v ucelené podobě zpracována úplně poprvé. Jedná se zejména o první kapitolu, která shrnuje historický vývoj elektronizace justice na našem území.

Cílem práce není a vzhledem k rozsahu určenému pro tento druh práce ani nemůže být podání naprosto vyčerpávajícího výkladu o elektronizaci justice. Proto je o některých tématech pojednáno obecně a jiným je věnováno prostoru více. Za cíl si kladu vyplnit určité prázdné místo v rámci právní vědy, které tu (bohužel) zcela nepochybně je. Rovněž je cílem této práce prezentovat některá možná řešení problematických aspektů elektronizace justice, stejně jako na některé problematické aspekty v rámci elektronizace justice upozornit.

Pro vypracování této práce bude využita metoda analýzy právní úpravy a judikatury. Rovněž bude užita metoda kompilační, a to kompilací odborné literatury, odborných článků a dalších zdrojů, včetně zdrojů zahraničních. V této práci budou rovněž ve větší míře prezentovány vlastní názory spolu s návrhy možného způsobu řešení dané problematiky *de lege ferenda*.

První kapitola se věnuje historickému vývoji eJustice na našem území od poloviny 60. let 20. století až do současnosti.

Druhá kapitola se věnuje ve svém počátku vývoji e-governmentu na našem území a dále některým dalším institutům, které jsou s e-governmentem neodmyslitelně spjatý. Zejména pak problematice základních registrů.

Třetí kapitola se věnuje samotné eJustici, a to se zaměřením na elektronickou justici podle platné právní úpravy. Z důvodu přehlednosti a účelnosti jsou v rámci některých témat zmíněny i možná řešení *de lege ferenda*, kterým se jinak komplexně věnuje poslední kapitola.

Čtvrtá a zároveň poslední kapitola této práce se věnuje možným řešením eJustice *de lege ferenda* tak, jak je předvídá Resortní strategie pro rozvoj eJustice Ministerstva spravedlnosti.

1. Historický vývoj elektronizace justice v ČR

Historický vývoj elektronizace justice je existenčně svázán s vývojem informatiky a kybernetiky obecně. Výhodou těchto dvou vcelku odlišných oborů (soudnictví a ICT) je, že si vzájemně nekonkurují a naopak justice „vyčkává“, co nového jí pokrok v rámci informačních technologií může přinést.

K prvním pokusům o elektronizaci justice na našem území začalo docházet na počátku 60. let 20. století. Ovšem narozdíl od Sovětského svazu nedocházelo na našem území ke snaze vytvářet stroje na právo, které by na základě zadaného algoritmu dokázaly rozhodovat o otázce zákonnosti. Tuzemské snahy o elektronizaci justice měly povahu spíše podpůrnou a instrumentální.¹

V této době mělo na našem území značný význam využívání *kybernetických strojů*,² které na poli justice sloužily zejména k vytváření a zpracování soudních statistik. K vytváření těchto statistik se využívalo zejména děrnoštítkových strojů. Zaznamenávané údaje (v trestních věcech) byly až na výjimky shodné s údaji, které se statisticky zaznamenávají i v současnosti, například údaj o pohlaví, věku pachatele, uloženém trestu, označení soudu, který rozsudek vydal aj. Mezi údaje, které se dnes již nezaznamenávají, můžeme zařadit údaj o třídním zařazení nebo údaj o tom, zda byl poškozen socialistický sektor.³

Z dnešního pohledu se může jevit význam této technologie jako úsměvný, ovšem pro účely soudní statistiky byl přínos tohoto stroje nesmírný. Uplatnění tohoto stroje znamenalo pro justici mnohonásobné zrychlení všech operací při minimálním počtu pracovníků. Dále tyto statistiky našly své nesporné uplatnění při studiu kriminality, sociologie a stejně tak měly své uplatnění i v legislativě jako ukazatel případných mezer v zákoně.⁴

¹ POLČÁK, R. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012. s. 46.

² *Terminus technicus* užívaný Knappem v jeho publikacích. Jedná se o ekvivalent dnešního pojmu ICT.

³ KNAPP, V. *O možnosti použití kybernetických metod v právu*. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1963. s. 162.

⁴ KNAPP, V. *O možnosti použití kybernetických metod v právu*. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1963. s. 175.

Mezi historicky nejdůležitější osobnosti zabývající se elektronizací v oblasti práva na našem území patřil Viktor Knapp. Za vrchol jeho vědecké činnosti zabývající se aplikací kybernetických metod v právu můžeme považovat jeho monografii z roku 1963 s názvem „O možnosti použití kybernetických metod v právu“. Pro pochopení významu a nadčasovosti této publikace je nutné uvědomit si, na jaké úrovni byl tehdejší technologický pokrok a na jaké úrovni byly technologické znalosti u běžné laické populace. Pro představu: první osobní počítač byl na trh uveden v srpnu 1981 společností IBM,⁵ tedy téměř 20 let po vydání zmíněné monografie.

Knapp se ve své publikaci rovněž dotýká možnosti užití kybernetických metod v oblasti pracovního práva. Dostí futuristicky poukazuje na možnost užití kybernetických metod v procesu plánování a rozdělování pracovní síly. Rovněž předjímá možnost užití kybernetického stroje jakožto „hlídacího psa“ ke sledování efektivního využívání pracovní doby zaměstnanců.⁶

Zajímavá je rovněž hypotéza, kterou Knapp ve své publikaci rozvíjí, a to zda by bylo možné užití kybernetického stroje při uzavírání pracovních smluv. K tomuto uvádí „*Představme si takový stroj na uzavírání pracovních smluv: Byla by do něj vložena informace o volných místech v podniku, o potřebné kvalifikaci pro jednotlivá volná pracovní místa, o pracovních i mzdových podmínkách pro každé z volných míst atd. Uchazeč o místo by do stroje vložil údaje a posudky o své kvalifikaci odborné i politické, požadované informace o své osobě a své požadavky; stroj by je “přečetl“ a sdělil by uchazeči ve zlomku vteřiny, zda jej do práce přijímá či nepřijímá.*“⁷

Na tuto hypotézu Knapp odpovídá spíše negativně a konstatuje, že je sice možné, aby kybernetický stroj fungoval jako jakýsi pomocník, není však podle něj možné, aby nahradil volní procesy, které vedou k uzavření pracovní smlouvy. Důvody tohoto závěru již nijak blíže nerozvádí.⁸

⁵ První osobní počítač se na trh dostal před 25 lety. *Novinky.cz* [online]. [cit. 30.06.2021]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/internet-a-pc/clanek/prvni-osobni-pocitac-se-na-trh-dostal-pred-25-lety-40125225>

⁶ KNAPP, V. *O možnosti použití kybernetických metod v právu*. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1963. s. 152.

⁷ Ibidem.

⁸ Ibidem, s 153.

Knapp se v úvodu své publikace věnuje otázce poměrně zásadní. A to, zda může nahradit stroj tvorbu vůle, tedy určitého volního procesu vedoucího například k tvorbě soudního rozhodnutí. Na tuto otázku Knapp odpovídá kladně.⁹ Svě tvrzení následně opírá o logickou vazbu založenou na matematickém vzorci, který vychází ze zásady předvídatelnosti soudních rozhodnutí.¹⁰

Dle názoru autora této práce nelze aplikovat abstraktní právní normu na konkrétní situaci za pomoci ICT stroje bez užití lidského prvku, neboť zatím neexistuje ICT stroj, který by ovládal jednu z nejdůležitějších vlastností, které je třeba pro spravedlivé rozhodování soudu a rozhodování *sensu largo* obecně - lidské vědomí. V každém soudci při jeho rozhodování dochází k určitým vnitřním psychickým procesům, které jsou odpovědí na zhodnocení aktuální situace (typicky konkrétního případu) - emocím, kterých žádný stroj není (zatím) schopný a jsou jimi nadány pouze živé citů schopné bytosti.¹¹

Bez zajímavosti jistě není, že v USA již dochází k využívání softwaru, jehož úkolem je vyhodnotit, do jaké míry je obviněný nebezpečný v případě jeho propuštění na kauci a jaká je pravděpodobnost recidivy. Program tedy přímo nenahrazuje činnost soudce v samotném rozhodování, ale na základě zadaných informací místo soudce vyhodnotí důkazy či jiné skutečnosti a obviněnému udělí skóre od 1 do 10, kdy 1 znamená nízkou pravděpodobnost recidivy a 10 vysokou pravděpodobnost, že obviněný bude v trestné činnosti pokračovat.¹²

V polovině osmdesátých let někteří autoři uvažovali o vytváření právních informačních systémů, jejichž účelem by bylo aktivní šíření komunistické ideologie. V roce 1987 ředitelka odboru řízení a justiční informatiky Ministerstva spravedlnosti SSR uvedla, že Ministerstvo zabezpečí implementaci podsystému do justičních ICT systémů a jeho úkolem bude zabezpečovat řešení a realizaci úkolů od nejvyšších stranických a státních orgánů ČSSR a SSR. K tomuto však nikdy nedošlo.¹³

⁹ KNAPP, V. *O možnosti použití kybernetických metod v právu*. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1963. s. 42.

¹⁰ *Je-li (závěr) x1, je (rozhodnutí) y1,
Je-li (závěr) x2, je (rozhodnutí) y2.*

¹¹ Jedná se například o empatii, znechucení, cit pro pravdu a hodnotu pravdy.

¹² Jak dnes počítače „spolurozhodují“ v soudnictví? [online]. [cit. 31.08.2021]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jak-dnes-pocitace-spolurozhoduji-v-soudnictvi-108601.html>

¹³ POLČÁK, R. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012. s. 48.

V polovině devadesátých let se právní věda začala aktivně zabývat otázkou ochrany osobních údajů v rámci justičních informačních systémů a rovněž problematikou ochrany nezávislosti justičních systémů.¹⁴

Ve stejné době začínají rovněž vznikat informační systémy určené pro soudy, a to na platformách od společností Lotus Notes a Oracle, které se aktivně používají do současnosti - ISAS, ISVKS a ISNS.¹⁵

V roce 1997 ministerstvo spravedlnosti rozhodlo o přechodu z papírové formy vedení rejstříků do elektronické podoby. Hlavní motivací bylo sjednocení evidencí a urychlení práce státních zástupců. Výběrové řízení vyhrála společnost CCA Group a. s., která se částečně podílela na vývoji systémů zmíněných výše. Tento systém byl pojmenován ISYZ a stejně jako systém ISAS byl vytvořen na platformě od společností Oracle. K plnému spuštění systému došlo v roce 2000.¹⁶

Pro elektronizaci justice nastal významný okamžik v roce 2005, kdy Ministerstvo spravedlnosti začalo pracovat na vytvoření systému elektronické evidence spisů. Ovšem cesta k elektronickému soudnímu spisu byla a je trnitá a ne zcela úspěšná. Doposud je plně elektronický soudní spis veden pouze při zpracování elektronického platebního rozkazu.¹⁷

Za další historicky významný milník v elektronizaci justice (ovšem jeho přínos je retrospektivně více než diskutabilní) můžeme považovat vydání Resortní strategie pro rozvoj eJustice Ministerstvem spravedlnosti ČR. Tato strategie byla zpracována v roce 2015 a jejím úkolem bylo vytyčení cílů pro rozvoj eJustice mezi lety 2016-2020.

O resortní strategii Ministerstva spravedlnosti bude podrobněji pojednáno ve 4. kapitole této práce.

¹⁴ POLČÁK, R. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012. s. 49.

¹⁵ ISAS – Wikipedie [online]. [cit. 31.08.2021]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/ISAS>

¹⁶ IT v justici [online]. [cit. 31.08.2021]. Dostupné z: <https://www.systemonline.cz/clanky/it-v-justici.htm?mobilelayout=false>

¹⁷ KASL, F. *Některé problematické aspekty současného vývoje eJustice*. Správní právo, 2018, č. 4-5, s. 269.

2. E-government

Pojem e-government z důvodu jeho kosmopolitického významu nelze vyčerpávat pouze jednou definicí.

Dle Dubského je e-government elektronická správa věcí veřejných či vládnutí nebo vláda s užitím ICT technologií.¹⁸

Smejkal tento pojem chápe spíše jako užívání informačních technologií veřejnými institucemi, jako prostředek ke komunikaci a výměně informací s dalšími osobami včetně ostatních veřejných institucí za účelem podpory efektivity interního fungování a poskytování rychlých a kvalitních komunikačních služeb.¹⁹

Například Evropská komise chápe tento pojem jako nástroj podporující správní procesy, rovněž jako nástroj zvyšující kvalitu služeb poskytovaných veřejným sektorem, a konečně jako prostředek zvyšující vnitřní účinnost veřejného sektoru.²⁰

2.1 Vývoj e-governmentu v ČR

Z historického pohledu můžeme vývoj e-governmentu rozdělit do dvou období. Období od vzniku samostatné ČR do konce roku 1998 a období od roku 1998 do současnosti.²¹

Vývoj do roku 1998 je charakteristický pro svou nekonceptnost. Jelikož bylo užití technologií ve veřejných institucích v začátcích neexistovala žádná jednotná strategie pro jejich nákup a používání, což v konečném důsledku znamenalo, že každá veřejná instituce používala technologie, které sama uznala za vhodné a docházelo tak k nekompatibilitě a významnému snížení efektivního využití těchto technologií.

¹⁸ Dubský, Z. *Veřejná správa v EU. Dobrá správa a e-governance*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 2007. s. 5.

¹⁹ Smejkal, V. A kol. *Jak na datové schránky: Praktický manuál pro každého*. Praha: Linde Praha, 2012. s. 25.

²⁰ EUR-Lex - Přístup k právu Evropské unie [online]. [cit. 06.09.2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0179&qid=1630961686317&from=CS>

²¹ POMAHAČ, R. a kol. *Veřejná správa*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013. s. 204.

Jak konstatuje Mates ve své publikaci a autor této práce se s jeho názorem zcela ztotožňuje „*U informačních systémů je důležité právě to, že tu jde o organizovaný způsob, řád předávání informací ostatním účastníkům, za účelem zlepšení aktivit svých nebo ostatních.*“²²

Z výše citovaného lze dovodit, že významnou roli v použití technologií ve veřejné správě hraje nejen technologie samotná, ale i způsob jak tuto technologii použít k efektivní komunikaci mezi jejími uživateli. Celý systém by měl být uživatelsky přívětivý, přehledný, jednoduchý. Snadná by měla být i jeho obsluha pro administrátory.²³

Z dříve uvedeného vyplývá, že bylo třeba zajistit, aby jednotlivé systémy veřejné správy vzájemně komunikovaly a nedocházelo tak ke komplikaci v činnosti veřejné správy v důsledku odlišnosti interních systémů. Řešením tohoto problému se stal Zákon o informačních systémech veřejné správy který vstoupil v účinnost dne 23. 10. 2000.²⁴

Hlavním cílem tohoto zákona je stanovení práv a povinností osob které se podílejí na provozu ISVS, dále pak stanovení působnosti Úřadu pro státní informační systém.²⁵

V současnosti má sjednocování ISVS v gesci Ministerstvo vnitra, konkrétně odbor hlavního architekta eGovernmentu. Tento odbor pravidelně vydává tzv. Informační koncepce České republiky. Tyto koncepce jsou závazné pro všechny státní orgány a stejně tak pro všechny orgány územních samosprávných celků. Nejnovější IKČR byla vydána dne 19. 6. 2020 a nese název *Metody řízení ICT veřejné správy ČR - MŘICT*. Hlavním účelem tohoto dokumentu je definovat přístup k systému řízení ICT veřejné správy ČR a stanovit konkrétní kroky nutné ke splnění principů a zásad obsažených v IKČR.²⁶

Dokument MŘICT taktéž charakterizuje současný stav ICT veřejné správy. Za hlavní pozitiva současného stavu považuje vysokou kvalifikaci

²² MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 48.

²³ Ibidem.

²⁴ Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

²⁵ Důvodová zpráva k zákonu č. 365/2000 Sb., ze dne 23. 11. 1999 ještě s působností Úřadu pro státní informační službu počítala, ovšem § 11 nakonec tuto instituci zrušil a nahradil ji “Úřadem”.

²⁶ Ministerstvo vnitra. *Informační koncepce České republiky - Metody řízení ICT veřejné správy ČR*. Praha, 2020, s. 1.

pracovníků zajišťujících ICT podporu ve veřejné správě, bezpečnou a spolehlivou společnou komunikační platformu - KIVS, dále za pozitivní považuje společné přístupové body, mezi které řadíme Portál veřejné správy a asistovaný Czech POINT.²⁷

Mezi hlavní negativa současného stavu ICT veřejné správě MŘICT řadí nejednoznačné a nesoudržné kompetence orgánů zapojených do řízení ICT veřejné správy jako celku, stejně tak jako orgánů zapojených do řízení na úrovni jednotlivých služeb a systémů. Dále je za negativní rovněž považováno krácení finančních prostředků určených jak na mandatorní výdaje ICT služeb, tak na investice do rozvoje a inovace.²⁸

2.2 Informační systémy veřejné správy

Informačním systémem veřejné správy zákon rozumí „*funkční celek nebo jeho část zabezpečující cílevědomou a systematickou informační činnost pro účely výkonu veřejné správy nebo plnění jiných funkcí státu anebo dalších veřejnoprávních korporací.*“²⁹ Výše zmíněné pojetí ISVS nepochybně vychází z definice obsažené v dnes již zrušeném zákoně o ochraně osobních údajů v informačních systémech.³⁰

Za ISVS považujeme i další systémy vycházející ze zvláštních zákonů, jejichž úkolem je zajistit činnost veřejné správy a justice. Rozhodujícím kritériem pro určení skutečnosti, zda je konkrétní informační systém zároveň i ISVS je jeho vztah k veřejné správě nebo justici. Rozhodující je tedy skutečnost, zda slouží ke správě veřejných záležitostí za účelem naplňování veřejných cílů sledujících veřejný zájem.³¹

Není tak vyloučeno, aby i systém, který neslouží k výkonu veřejné správy byl ISVS, pokud to výslovně určí zvláštní zákon. Zároveň zvláštní zákony nemusí přímo vymezit, že konkrétní informační systém je ISVS, a přesto se o ISVS bude

²⁷ Ibidem, s. 10.

²⁸ Ibidem, s. 14.

²⁹ Ust. § 2 písm. b) Zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

³⁰ Konkrétně z § 4 Zákona č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech.

³¹ Ministerstvo vnitra. Komentář k zákonu č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých zákonů. Verze 3.00. 2020. s. 6.

jednat, neboť zákon o ISVS takový systém charakterizuje materiálními znaky tak, jak jsou citovány výše.

Zákon o ISVS zná jedinou skupinu ISVS, a to administrátorské (provozní) ISVS.³² Zbylé skupiny charakterizuje až zákon č. 111/2009 Sb. o základních registrech. Tento zákon ustavuje další tři skupiny ISVS.

První skupinou jsou základní registry, jejichž úkolem je podávat závazné a správné informace za účelem výkonu činností veřejné správy. Zákon rozděluje tyto informační systémy veřejné správy do čtyř podskupin na registr obyvatel, registr osob, registr územní identifikace a registr práv a povinností.³³

Druhou skupinou jsou agendové informační systémy.³⁴ Jedná se o informační systémy orgánů veřejné moci, které jsou napojeny do základních registrů. Význam těchto systémů je v tom, že referenční údaje není nutné získávat od případných žadatelů, ale každý orgán napojený na základní registry může tyto údaje získat přímo sám. Dle důvodové zprávy k vládnímu návrhu zákona č. 261/2021 Sb. je těchto agendových systémů zhruba 4300.³⁵

Třetí skupinu tvoří informační systém základních registrů, který je součástí referenčního, sdíleného a bezpečného rozhraní ISVS. Tento informační systém rovněž slouží jako komunikační uzel mezi základními registry a agendovými informačními systémy.³⁶

Pro fungování e-governmentu jako celku je také nezbytné zaevidování každého ISVS v rejstříku ISVS (RISVS). Bez tohoto zaevidování by nemohl ISVS fungovat v propojeném celku s ostatními systémy veřejné správy, což by mělo za následek podstatné snížení užitečnosti a funkčnosti takového systému. Tato evidence je vedena podle Zákona o základních registrech, který ustavuje, že „*Ministerstvo vnitra vede v informačním systému registru práv a povinností rejstřík informačních systémů veřejné správy.*“³⁷

Každý orgán veřejné moci, který je správcem ISVS, zašle podklady pro zápis údajů o jím spravovaném ISVS v elektronické podobě Ministerstvu vnitra,

³² Ust. § 2 písm. t) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

³³ Ust. § 2 písm. a) zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

³⁴ Ust. § 2 písm. f) zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

³⁵ Důvodová zpráva - 756/0 návrh zákona, kterým se mění některé zákona v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci.

³⁶ Ust. § 2 písm. g) zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

³⁷ Ibidem, Ust. § 52c odst. 1.

kteře na základě těchto zaslaných podkladů provede zápis tohoto systému do RISVS. Rovněž Ministerstvo vnitra každému nově evidovanému systému přidělí unikátní identifikátor za účelem jednoznačného rozlišení od ostatních ISVS, který se do RIVS taktěž uvede.³⁸

2.3 Portál veřejné správy

Mezi další, neméně důležité úkoly Ministerstva vnitra patří správa veřejného informačního systému,³⁹ jehož hlavním účelem je poskytování základních informací o dostupnosti a obsahu v již existujících, veřejnosti přístupných informačních systémech. Za tímto záměrem orgány veřejné správy poskytují potřebné informace.⁴⁰

Některé zvláštní zákony rovněž ukládají ústředním orgánům státní správy povinnost zveřejňovat ve veřejném informačním systému své věstníky, ale i některé další informace.

Nutno podotknout, že veřejný informační systém Ministerstva vnitra není jediným „Portálem veřejné správy“, ale všech 14 ministerstev disponuje vlastním portálem, jehož úkolem je efektivně zabezpečit činnost svého resortu. Dále různými portály disponují města a obce.⁴¹ Bez zajímavosti jistě není, že Mates za portály *sui generis* označuje i elektronické přístupy k judikatuře nejvyšších soudů a Ústavního soudu.⁴²

Zákon definuje portál jako „*informační systém veřejné správy zajišťující přístup k informacím veřejných orgánů a komunikaci s veřejnými orgány.*“⁴³

Pod pojmem portál bychom si tedy v obecné rovině měli představit vstup, který obsahuje logicky uspořádané a vzájemně propojené informace o subjektech a jejich činnosti a zároveň zajišťuje komunikaci mezi uživatelem portálu a veřejným orgánem. Dnešní definice portálu se podstatně liší od toho, co bychom

³⁸ Ust. § 52c odst. 2 a 3. zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

³⁹ Tento veřejný informační systém lze nalézt na internetové adrese <https://portal.gov.cz/>.

⁴⁰ MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 59.

⁴¹ Například portál sdružující odkazy na jednotlivé weby měst a obcí, který lze nalézt na adrese <https://mesta.obce.cz/>.

⁴² MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 70.

⁴³ Ust. § 6g odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

za portál považovali dříve. V původních definicích byl portál chápán jako místo, kde docházelo ke shromažďování služeb různé povahy, často i od různých poskytovatelů, zatímco dnes mají portály až na výjimky pouze informační a velmi často také odkazovací funkci, přičemž za portál můžeme v současnosti označit všechny oficiální webové stránky veřejných institucí, které poskytují uživatelům přístup k jakýmkoliv datům nebo službám.⁴⁴

Funkce portálů veřejné správy bychom tedy mohli rozdělit do tří kategorií.⁴⁵

První funkcí portálů veřejné správy je zajistit přístup k informacím, které veřejné orgány poskytují v rámci jejich informační činnosti.⁴⁶

Druhou funkcí portálů veřejné správy je zajišťovat komunikaci mezi uživateli a veřejnými orgány skrze datové schránky⁴⁷ a kontaktní místa. Tato funkcionalita je pro oblast justice významná zejména tím, že umožňuje činit vůči organizačním složkám justice podání.

Třetí, neméně důležitou funkcí je pak zajišťovat přístup k informacím o fyzických a právnických osobách, jakožto subjektů soukromého práva. Je tím myšleno především poskytování informací z různých seznamů a rejstříků v rozsahu, ve kterém zákon tyto informace označí za veřejně přístupné.

2.4 Atestace a akreditace

Atestací se dle zákona rozumí stanovení shody dlouhodobého řízení informačních systémů veřejné správy s výjimkou provozních informačních systémů veřejné správy.⁴⁸ Systém atestací má tedy za cíl kontrolovat dodržování pravidel a ověřovat zda jsou dodržovány povinnosti správců ISVS, které jim vyplývají ze zákona a zajistit způsobilost k realizaci vazeb mezi ISVS.

⁴⁴ MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 71.

⁴⁵ Ibidem.

⁴⁶ Dle § 2 písm. a) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů se informační činností rozumí získávání a poskytování informací, reprezentace informací daty, shromažďování, vyhodnocování a ukládání dat na nosiče a uchovávání, vyhledávání, úprava nebo pozměňování dat, jejich předávání, šíření, zpřístupňování, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace dat ukládaných na nosičích.

⁴⁷ Datová schránka je elektronické úložiště jehož účelem je doručování elektronickou cestou, viz podkapitola 3.2 Datová schránka.

⁴⁸ Ust. § 2 písm. j) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

Akreditací se dle zákona rozumí postup, jehož účelem je vydání osvědčení o tom, že konkrétní právnická nebo fyzická osoba splňuje organizační, personální, technické a ekonomické požadavky, které jsou nezbytné k provádění atestací.⁴⁹ Výsledkem úspěšné akreditace je vydání osvědčení o akreditaci.

Dle Matese je zákonem užívaný termín „osvědčení“ v tomto případě problematický. Je nesporné, že v případě vydávání těchto osvědčení vystupuje akreditující osoba jako správní orgán neboť vykonává působnost v oblasti veřejné správy.⁵⁰ Sporná je však otázka, zda se jedná o osvědčení ve smyslu částí čtvrté správního řádu. Matese se domnívá, že se spíše jedná o rozhodnutí v materiálním smyslu podle § 67 odst. 1 správního řádu.⁵¹

Akreditaci může provádět akreditující osoba, která disponuje pověřením k akreditaci jak stanovuje zákon.⁵² Dle zákona musí být tato fyzická nebo právnická osoba členem mezinárodního sdružení zabývajících se akreditací. Dále musí tato osoba k žádosti o pověření přiložit zakladatelský dokument (jedná-li se o právnickou osobu), doklad o věcných, personálních a organizačních předpokladech pro tuto činnost, dále doklad o skutečnosti, že tato osoba disponuje dostatečnými zdroji pro výkon činnosti akreditující osoby a konečně také musí k žádosti přiložit podmínky a postupy, podle kterých bude žádosti o případné atesty posuzovat přičemž tyto „postupy“ musí být v souladu s pravidly mezinárodních sdružení zabývajících se akreditací.⁵³

Toto pověření je následně vydáváno formou rozhodnutí podle správního řádu. Správní uvážení v tomto případě není namístě, neboť ze zákona vyplývá, že Ministerstvo spravedlnosti udělí pověření každému žadateli, který splní zákonné podmínky.⁵⁴ Není však nezbytné vždy vydávat toto pověření ve formě rozhodnutí, neboť toto rozhodnutí lze nahradit pouze zápisem do věstníku vydávaným Ministerstvem vnitra.

⁴⁹ Ust. § 2 písm. s) zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

⁵⁰ Ust. § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

⁵¹ MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 64.

⁵² Ust. § 6 odst. 1. zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

⁵³ Ibidem, § 6 odst. 2.

⁵⁴ Ibidem, §6 odst. 3.

Akreditující osoba musí při provádění akreditací respektovat akreditační pravidla a stejně tak respektovat pravidla, které této osobě vyplývají z jejího členství v mezinárodním sdružení zabývajících se akreditací. Akreditační osoba musí být nestranná a nepodjatá ve vztahu k žadateli. Pokud akreditující osoba nezajišťuje svoji činnost jakožto fyzická osoba, ale ve formě právnické osoby, musí svůj chod zabezpečit pracovníky, kteří mají dostatečné znalosti a zkušenosti v této oblasti.

Atestace, jak již bylo zmíněno má za cíl zajistit, že dojde k realizaci vazeb mezi jednotlivými ISVS skrze referenční rozhraní. Hlavním smyslem tohoto institutu je tedy, aby ISVS jednoho správce komunikovalo s ISVS jiného správce.⁵⁵ Technické a funkční náležitosti uskutečňovaných vazeb mezi ISVS určovala do 31. 8. 2021 vyhláška Ministerstva vnitra č. 53/2007 Sb., která byla k 1. 9. 2021 zrušena zákonem č. 261/2021 Sb., kterým došlo ke změnám v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci. V současnosti je proto nutné vycházet zejména z Metodického pokynu k posuzování způsobilosti k realizaci vazeb ISVS prostřednictvím referenčního rozhraní.⁵⁶

Atestaci provádí atestační středisko, které podalo žádost o pověření k provádění atestací a bylo na základě této žádosti rozhodnutím Ministerstva vnitra k provádění atestací pověřeno.⁵⁷

Atestační střediska provádějí atestace na základě smlouvy s žadatelem a za úplatu. Podle zákona je povinností atestačního střediska navrhnout uzavření smlouvy o provedení atestace každému, kdo jej vyzve způsobem stanoveným v atestačních podmínkách, které má každé atestační středisko povinnost zveřejnit.⁵⁸

Na základě provedené zkoušky vydá atestační středisko žadateli do sedmi dnů od ukončení zkoušky protokol o provedené zkoušce. V případě, že informační systém vyhoví všem požadavkům na něj kladeným tak, jak byly popsány výše, vydá atestační středisko žadateli atest na dobu nejvýše pěti let. Tento atest lze následně před uplynutím platnosti atestu opakovaně prodlužovat, a to vždy

⁵⁵ Ministerstvo vnitra. *Jak postupovat při plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů*. Verze 1.00, s. 9.

⁵⁶ Ministerstvo vnitra. *Metodický pokyn k posuzování způsobilosti k realizaci vazeb ISVS prostřednictvím referenčního rozhraní*. Verze 1.01, 2009.

⁵⁷ Ust. § 6b odst. 1 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

⁵⁸ *Ibidem*, § 6e.

nejvýše o dva roky. Při prodlužování atestu se postupuje obdobně jako při jeho prvním provádění.⁵⁹

2.5 Centrální místo služeb

Zákon definuje centrální místo služeb jako „*soubor technických a programových prostředků, jehož prostřednictvím jsou poskytovány nebo využívány služby informačních systémů veřejné správy a jehož prostřednictvím jsou využívány a propojovány sítě elektronických komunikací.*“⁶⁰

Správu centrálního místa služeb (CMS) vykonává Ministerstvo vnitra. Zákon ovšem připouští možnost, aby Ministerstvo tuto správu svěřilo fyzické nebo právnické osobě. Všichni správci ISVS poskytují své služby prostřednictvím centrálního místa služeb a rovněž i elektronická komunikace orgánů veřejné správy probíhá prostřednictvím CMS.

Mezi hlavní funkce CMS můžeme zařadit zajištění vzájemné komunikace orgánů veřejné správy s uživateli, jež jsou soukromými subjekty, dále zajištění bezpečného, řízeného propojení subjektů veřejné a státní správy mezi sebou. CMS také slouží jako místo, ve kterém dochází k propojení operátorů telekomunikační infrastruktury poskytujících služby pro Komunikační infrastrukturu veřejné správy (KIVS).

V současnosti CMS funguje ve své nové verze pod označením CMS 2.0, neboť fungování CMS první generace bylo ukončeno k 31. 12. 2018 a plní roli hlavního propojovacího prostředí e-governmentu, přičemž zajišťuje služby pro jeho čtyři základní komunikační místa:⁶¹

1. internet, čímž se pro účely CMS 2.0 rozumí celé veřejné komunikační prostředí, ze kterého mohou orgány veřejné moci přistupovat do CMS 2.0,
2. KIVS, čímž se pro účely CMS 2.0 rozumí celé komunikační prostředí, ze kterého mohou orgány veřejné moci do CMS 2.0 přistupovat s výjimkou internetu a EU sítí. Patří sem tedy zejména sítě soukromých poskytovatelů telekomunikačních služeb, kteří se do CMS připojují na základě smlouvy

⁵⁹ Ust. § 6d zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

⁶⁰ Ibidem, Ust. § 6h odst. 1.

⁶¹ Ministerstvo vnitra. *CMS 2.0 Koncepce řešení a služeb*. Verze 1.0, 2011, s. 16.

uzavřené s Ministerstvem vnitra, dále integrovaná telekomunikační síť Ministerstva vnitra a další síť na úrovni samosprávných celků,

3. centrální eGon služby, čímž se rozumí komunikační prostředí, v jehož rámci jsou provozovány služby veřejné správy, a to zejména Centrální registry, CzechPOINT a Datové schránky,
4. prostředím komunikační infrastruktury EU rozumíme pro účely CMS 2.0 všechny síť provozované orgány EU. Hlavním smyslem těchto systémů je propojovat eGovernmenty jednotlivých států EU.

Vybudování CMS spolu s KIVS byl významný technologický posun, neboť již nedocházelo k situacím, kdy si každý orgán veřejné moci vytvářel a provozoval vlastní síť, což mělo dva hlavní negativní dopady. Prvním byla již mnohokrát zmíněná vzájemná nekompatibilita jednotlivých sítí a systému a druhým negativním dopadem byly vysoké finanční nároky spojené s provozováním více sítí.

Technologické zázemí CMS se z větší části nachází v prostorách Ministerstva vnitra na Praze 3. Současně CMS slouží jako housingové centrum⁶² pro systémy CzechPOINT, GroupWise a Teaming, Portál veřejné správy, web MVČR a Portál CMS.⁶³

2.6 CZECHPoint

Pojem CZECHPoint je zkratkou pro Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál. Jedná se o kontaktní místo veřejné správy. Hlavním účelem CZECHPointu je vydávat ověřené výstupy z informačních systémů veřejné správy, provádět autorizované konverze dokumentů a dále provádět vidimace a legalizace. Skrze CZECHPoint lze rovněž činit různá podání vůči státní správě, například lze skrze CZECHPoint učinit podání podle Živnostenského zákona.⁶⁴

⁶² Jako housingové centrum označujeme místo sloužící k umístění a správě datových, či jiných serverů.

⁶³ Ministerstvo vnitra. *CMS 2.0 Koncepce řešení a služeb*. Verze 1.0, 2011, s. 12.

⁶⁴ Co je Czech POINT - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 28.09.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-czech-point.aspx>

Základní právní úpravu CZECHPointu můžeme nalézt v zákoně č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, konkrétně v hlavě IX tohoto zákona.

Tento zákon rovněž obsahuje taxativní výčet subjektů, které jsou kontaktními místy veřejné správy. Jsou jimi notáři, krajské úřady, matriční úřady, obecní úřady, úřady městských částí nebo městských obvodů, úřady městských částí hlavního města Prahy, dále zastupitelské úřady, které určilo Ministerstvo zahraničních věcí, držitelé poštovní licence, Hospodářská komora ČR a konečně také osoby autorizované Ministerstvem vnitra k výkonu působnosti kontaktního místa veřejné správy. Tuto autorizaci Ministerstvo vnitra uděluje na žádost osobě, která splňuje podmínky stanovené zákonem a která uhradí správní poplatek ve výši 200000 Kč. Autorizace se uděluje na dobu pěti let.⁶⁵

Jak již bylo zmíněno výše, mezi hlavní a významné činnosti CZECHPointu patří vydávání ověřených výstupů z informačních systémů veřejné správy. Jedná se o převod určité informace z elektronické do listinné podoby. Tento výpis se pak ze zákona stává veřejnou listinou.⁶⁶ Toto je významné zejména z důvodu, že podle občanského zákoníku je každá skutečnost, která je potvrzena ve veřejné listině považována za správnou co do obsahu, dokud není prokázán opak.⁶⁷

Další významnou činností, kterou CZECHPoint vykonává je legalizace a vidimace.

Legalizací se ověřuje skutečnost, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal⁶⁸ nebo již provedený podpis na listině uznal za vlastní. Ani u legalizace nedochází k potvrzení správnosti ani pravdivosti údajů obsažených ve vidimované listině.⁶⁹

Každý subjekt který legalizaci provádí musí vést evidenci legalizací, ve které se evidují údaje stanovené zákonem. Zákon dále obsahuje taxativní výčet případů, kdy se legalizace neprovede. Zejména se jedná o situace, kdy dochází k

⁶⁵ Ust. § 8a odst. 2 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

⁶⁶ Ust. § 9 odst. 6 zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů.

⁶⁷ Ust. § 568 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

⁶⁸ Od vlastnoručního podpisu je nutné odlišovat elektronický podpis, který je vytvořen pomocí ICT technologií a podrobně se mu věnuje podkapitola 3.3 Elektronický podpis.

⁶⁹ Ust. § 10 zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování.

legalizaci podpisu osoby, která legalizaci sama provádí. Rovněž nelze provést legalizaci podpisu na prázdném papíře, dále nelze legalizaci provést, neprokáže-li žadatel o legalizaci svoji totožnost platným dokladem a stejně tak nelze provést legalizaci podpisu na listině, která obsahuje text psaný jiným než českým nebo slovenským jazykem atd.⁷⁰

Vidimací se ověřuje, že kopie nebo opis se doslova shodují s předloženou listinou. Zákon výslovně upozorňuje na skutečnost, že vidimací nedochází k potvrzení správnosti ani pravdivosti údajů uvedených na vidimované listině. Každý subjekt, který vidimace provádí musí také vést evidenci vidimací.⁷¹

V praxi někdy dochází k případům, že vidimovaná listina je opatřena vlastnoručním podpisem, je však důležité podotknout, že tento podpis se vidimací nestává podpisem legalizovaným, tak jak je popsáno výše. Tento názor formoval i Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí když judikoval, že *„úředně (oprávněným orgánem) ověřená kopie listiny osvědčuje, že opis nebo kopie se doslova shoduje s předloženou listinou, neprokazuje však, zda byla opatřena vlastnoručním podpisem vystavitele, případně žadatelem o vidimaci. K ověření, že žadatel listinu před ověřující osobou vlastnoručně podepsal nebo podpis na listině uznal za vlastní, slouží legalizace.“*⁷²

2.7 Portál občana

Portál občana je systém, který provozuje Ministerstvo vnitra od 8. 7. 2018 a slouží jako dálkový přístupový bod ke službám, jež poskytuje stát. Rovněž slouží jako komunikační prostředek mezi občanem a státem. Název této služby ovšem může být poněkud zavádějící neboť Portál občana neslouží pouze občanům,⁷³ nýbrž všem osobám, které jsou schopni se přihlásit stanoveným způsobem (zejména pomocí eidentity nebo prostřednictvím datové schránky).

Služeb, kterých lze prostřednictvím Portálu občana využít, je aktuálně 36, přičemž jejich počet se mění.⁷⁴

⁷⁰ Ust. § 13 zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování.

⁷¹ Ibidem, Ust. § 6.

⁷² Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2012, sp. zn. 26 Cdo 3595/2011.

⁷³ Občanstvím rozumíme specifický vztah mezi fyzickou osobou a státem.

⁷⁴ Portál občana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 02.10.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/portal-obcana.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

Ač bývá elektronizace justice a veřejné správy v České republice často předmětem kritiky autor této práce se domnívá, že Portál občana je velmi pokrokový a uživateli může výrazně usnadnit komunikaci s orgány veřejné moci. Jedná se o obrovský krok v rámci e-governmentu vzhledem k množství služeb, které jsou jeho prostřednictvím poskytovány. Pokud bych měl zmínit alespoň některé, vyzdvihl bych zejména možnost požádat skrze Portál občana o výpis z rejstříku trestů, výpis z insolvenčního rejstříku, výpis údajů z registru obyvatel, výpis z živnostenského rejstříku, výpis bodového hodnocení řidiče, dále lze skrze Portál občana činit různá podání jako žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, dále lze učinit prostřednictvím Portálu občana trestní oznámení nebo lze podat žádost o vystavení potvrzení o studiu.⁷⁵ Je však důležité zmínit, že drtivá většina těchto služeb je přístupná pouze uživatelům, kteří mají zřízenou datovou schránku a nepostačuje pouze přístup do Portálu občana skrze editentitu.⁷⁶

2.8 Základní registry

Právní úprava základních registrů se nachází v zákoně č. 111/2009 Sb., o základních registrech. Tento zákon, kromě samotného vymezení základních registrů, jejich obsahu a stanovení práv a povinností souvisejících s provozem a užíváním základních registrů, zřizuje Správu základních registrů jakožto správní úřad, který je podřízen Ministerstvu vnitra.

Základní registry jsou v oblasti justice nezastupitelným zdrojem referenčních údajů, bez kterých by soudy fakticky nemohly vykonávat svoji činnost.

Jak již bylo předesláno v předchozí podkapitole, zákon rozlišuje čtyři základní registry. Základní registr obyvatel (registr obyvatel), základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci (registr osob), základní registr územní identifikace, adres a nemovitostí (registr územní

⁷⁵ Portál občana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 02.10.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/portal-obcana.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>

⁷⁶ Eidentita je prostředek sloužící k zaručenému ověření totožnosti.

identifikace) a základní registr agend, orgánů veřejné moci, soukromoprávních uživatelů údajů a některých práv a povinností (registr práv a povinností).⁷⁷

Pro informace obsažené v základních registrech zákon zavedl *terminus technicus* „referenční údaj“. Dle zákona je referenčním údajem „*údaj vedený v základním registru, který je označen jako referenční údaj*.“⁷⁸ Referenční údaje lze rozdělit do dvou kategorií, a to na klasické referenční údaje a virtuální referenční údaje.

Klasické referenční údaje jsou ty, za jejichž editaci a zápis zodpovídá vždy příslušný editor. Zjednodušeně řečeno se jedná o údaje, které se zapisují lidským konáním. Za správnost jejich zápisu nese odpovědnost konkrétní editor.

Virtuální referenční údaje jsou naopak ty, jejichž vznik je zapříčiněn zejména sloučením, odvozením nebo jinou úpravou již zapsaných údajů. Tyto údaje nevznikají vlastním jednáním konkrétního editora ale pomocí automatizovaných systémů. Mezi typický virtuální referenční údaj patří „celé jméno“, jež je tvořeno klasickými referenčními údaji „jméno“ a „příjmení“. Dalšími virtuálními referenčními údaji může být adresa pouze velkými písmeny, věk, telefonní číslo v mezinárodním formátu atd.⁷⁹

Důležitým referenčním údajem je „indikátor“, který slouží jako informace, že o subjektu jsou vedeny jiné, potenciálně významné údaje v dalších informačních systémech. Smyslem této funkcionality je zamezit zatěžování informačního systému nadměrnými dotazy.⁸⁰

K zajištění vzájemné komunikace mezi jednotlivými ISVS a základními registry slouží informační systém základních registrů. Účelem tohoto informačního systému je také zajištění výměny dat s ostatními členskými státy EU a zaznamenávání všech přihlášení a dotazů do základních registrů. Rozhraní informačního systému základních registrů funguje na technologii KIVS.⁸¹

Základní registry jsou obecně neveřejné, a proto je nutné pro přístup do těchto registrů využívat agendový identifikátor fyzické osoby, který je tvořen

⁷⁷ Ust. § 3 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁷⁸ Ibidem, § 2 písm. c).

⁷⁹ Referenční údaje - Architektura eGovernmentu ČR [online]. [cit. 07.10.2021]. Dostupné z: https://archi.gov.cz/nap:referencni_udaje

⁸⁰ Ibidem.

⁸¹ Správa základních registrů - Informační systém základních registrů [online]. [cit. 07.10.2021]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/informacni-system-zakladnich-registru>

zdrojovým identifikátorem fyzické osoby a kódem agendy. Z agendového identifikátoru fyzické osoby nelze zjistit osobní údaje (jako rodné číslo, adresu trvalého pobytu aj.) konkrétní fyzické osoby, které byl přidělen. Žádosti o přístup do základních registrů jsou zpracovávány výhradně prostřednictvím webového rozhraní aplikace RAZR (Registrační autorita základních registrů).

Orgány veřejné moci nepřistupují do základních registrů přímo, ale výhradně prostřednictvím agendových informačních systémů (AIS).⁸²

2.8.1 Základní registr obyvatel

V registru obyvatel se evidují referenční údaje o fyzických osobách, které jsou státními občany ČR, cizinci s trvalým pobytem na území ČR, cizinci pobývající na území ČR na základě dlouhodobého víza, cizinci s povolením k dlouhodobému pobytu a cizinci pobývající na území ČR na základě uděleného azylu.⁸³ Základní registr obyvatel je neveřejný seznam. Editorem, tedy osobou, která referenční údaje zapisuje do registru obyvatel je v případě státních občanů ČR Ministerstvo vnitra a ve všech zbylých případech pak Policie České republiky. Správcem registru je Ministerstvo vnitra.

Referenční údaje, které se evidují jsou: příjmení, jméno, adresa místa pobytu a dále adresa pro doručování (pokud je odlišná od adresy pobytu) podle jiného právního předpisu,⁸⁴ datum, místo a okres narození, dále datum, místo a okres úmrtí, státní občanství, čísla a druhy elektronicky čitelných identifikačních dokladů, údaj o datové schránce (je-li zřízena) a konečně data související s elektronickou identifikací fyzické osoby. Bez zajímavosti jistě není, že v registru obyvatel nedochází k evidenci rodných čísel.

V souvislosti s provozem registru obyvatel rovněž dochází k evidenci tzv. provozních údajů, což jsou údaje sloužící k evidenci jednotlivých přístupů k referenčním údajům. Smyslem evidování provozních údajů je, aby nedocházelo ke zneužívání přístupu do tohoto registru. V rámci evidence provozních údajů se evidují záznamy o využívání údajů z registru obyvatel agendovými informačními

⁸² Ust. § 5 odst. 3 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁸³ Ust. § 17 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁸⁴ Například soudy v rámci civilního řízení doručují podle § 46b písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád primárně na adresu uvedenou fyzickou osobou jako adresou pro doručování, a není-li taková adresa evidována, pak soud doručuje na adresu místa trvalého bydliště.

systémy, datum poslední změny každého údaje, záznamy o poskytnutí údajů přímo evidovaným subjektům nebo jiným osobám, pokud k tomu fyzická osoba, jejichž údaje se evidují, dá výslovný souhlas. Tento souhlas je možné kdykoliv odvolat.⁸⁵

Údaje evidované v registru obyvatel jsou v současné době uchovávány 15 let od smrti subjektu. Poté dochází k jejich likvidaci. V případě, že není údaj o smrti subjektu veden, uchovávají se údaje 15 let od poslední aktualizace alespoň jednoho referenčního údaje.⁸⁶ Přijetím zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a změně některých zákonů došlo s účinností od 1. 2. 2022 k prodloužení doby, po kterou se referenční údaje uchovávají na 50 let. Stejná doba, tedy 50 let bude platit i pro dobu uchovávání od poslední aktualizace údajů v případě, že není evidován údaj o smrti subjektu.⁸⁷

2.8.2 Základní registr osob

Označení „Základní registr osob“ je legislativní zkratkou úplného názvu, který zní „Základní registr právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci“. Registr osob eviduje údaje o podnikajících fyzických osobách, právnických osobách, organizačních složkách státu, svěřenských fondech a o zahraničních osobách, pokud jsou údaje o nich zapsány do některé ze státních evidencí (živnostenský rejstřík, obchodní rejstřík aj.).⁸⁸ Každá evidovaná osoba se v registru identifikuje pomocí identifikačního čísla osoby (IČO) a identifikačního čísla provozovny (IČP).

O každé osobě se v registru osob vede několik referenčních údajů. Jsou jimi zejména; obchodní firma nebo název, není-li podnikající fyzická osoba zapsána v obchodním rejstříku, pak její jméno a příjmení, agendový identifikátor fyzické osoby pro agendu registru osob, IČO, datum vzniku nebo datum zániku z evidence, právní forma, adresu datové schránky je-li zřízena a další údaje podle zákona.⁸⁹ Některé referenční údaje evidované v registru osob zákon označuje za veřejné, tedy veřejně přístupné každému. Veřejné údaje v registru osob jsou

⁸⁵ Ust. § 18 ve spojení s § 58a zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁸⁶ Ust. § 22 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁸⁷ Ust. § 22 bod 48. zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a změně některých zákonů.

⁸⁸ Ust. § 25 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁸⁹ Ibidem, § 27.

veškeré referenční údaje vedené v registru osob s výjimkou údajů o agendových identifikátorech fyzické osoby pro agendu registru osob, adresy místa pobytu v České republice a bydliště v zahraničí podnikající fyzické osoby a dále jméno a příjmení fyzické podnikající osoby a zahraniční osoby a organizační složky zahraniční osoby, jde-li o osobu zapsanou v obchodním rejstříku. Zbylé, neveřejné referenční údaje se poskytují na žádost osoby, která prokáže k využívání těchto údajů oprávnění podle zvláštního právního předpisu. Veřejné údaje se poskytují prostřednictvím agendových informačních systémů.⁹⁰

Údaje do registru osob zapisuje editor, stejně jako je tomu u registru obyvatel. Správcem registru osob a současně jeho editorem je Český statistický úřad.⁹¹ Úkolem správce registru je poskytování veřejných i neveřejných údajů tak, jak je definováno výše.⁹² Ministerstvo vnitra a Policie České republiky poskytuje správci a agendovému místu do registru osob údaje z registru obyvatel, z AIS evidence obyvatel a z AIS cizinců. Zákon pak poskytuje taxativní výčet údajů, které musí Ministerstvo vnitra a Policie České republiky poskytovat.⁹³

2.8.3 Registr územní identifikace

Podle Matese patří právní úprava a terminologie v rámci tohoto registru k těm nejsložitějším.⁹⁴ Jeho samotné utváření není tak komplikované, neboť vlastní obsah vzniká z údajů obsažených v katastru nemovitostí a územně identifikačního registru. Ovšem právě v tom tví paradoxně zmíněná složitost, neboť zde dochází k používání velmi specializovaných pojmů z oblasti zeměměřičství a katastru nemovitostí. Tento registr je veřejný seznam jehož správcem je Český úřad zeměměřický a katastrální.⁹⁵

Údaje zapisované do tohoto registru jsou údaje o územních prvcích území státu, regionu soudržnosti podle jiného právního předpisu,⁹⁶ vyššího územně samosprávného celku, krajů a okresů, obcí, vojenských újezdů, městských obvodů

⁹⁰ Ust. § 61 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁹¹ Ibidem, § 28.

⁹² Správce je povinen poskytovat údaje podle § 61 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁹³ Ust. § 28a zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁹⁴ MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 103.

⁹⁵ MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 103.

⁹⁶ Ust. § 30 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

a městských částí územně členěných statutárních měst, správních obvodů obcí s rozšířenou působností, obcí s pověřeným obecním úřadem a území správních obvodů v Praze, dále údaje o katastrálním území, území základní sídelní jednotky, stavební objekty a adresní místa a konečně také údaje o pozemcích v podobě parcely.⁹⁷

Zákon rovněž stanovuje, že u územních prvků se vedou doplňující identifikační údaje, kterými jsou kód a název, lokalizační údaj, kterým je definiční bod a též údaje o vazbách na jiné územní prvky či územně evidenční jednotky.⁹⁸

Mezi referenční údaje v registru územní identifikace patří identifikační údaje, údaje o vazbách na jiné územní prvky nebo jiné územně evidenční jednotky, údaje o druhu a způsobu využití pozemků a jejich technoeconomických atributů, údaje o typu a způsobu využití stavebních objektů, údaje o typu a způsobu ochrany nemovistostí a adresy.

Všechny tyto údaje jsou vedeny v agendovém informačním systému označeném jako Informační systém územní identifikace. Správcem tohoto systému je Český úřad zeměměřický a katastrální. Prostřednictvím tohoto systému dochází také k zapisování údajů do registru územní identifikace. Výjimku tvoří údaje o katastrálním území a o pozemcích spolu s údaji o vazbách na jiné územní prvky jež jsou zapisovány prostřednictvím katastru nemovitostí.⁹⁹ Mezi nejvýznamnější přínosy tohoto registru patří bezesporu možnost propojení údajů z tohoto registru s digitálními mapami.¹⁰⁰

2.8.4 Registr práv a povinností

Obsahem registru práv a povinností jsou informace o přístupu k ostatním základním registrům. Jeho hlavním úkolem je tedy plnit určitou servisní roli ve vztahu k ostatním registrům. Význam tohoto registru je v zajištění toho, že k referenčním údajům v ostatních registrech nebudou mít přístup neoprávněné osoby, ale pouze úřední osoby, které přístup k těmto údajům oprávněně potřebují. Správcem registru a rovněž jeho editorem je Ministerstvo vnitra. Systém registru

⁹⁷ Ust. § 31 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

⁹⁸ Ibidem, § 32.

⁹⁹ Ibidem, § 39 ve spojení s § 41.

¹⁰⁰ Rieger, P., Mates, P. *Zákon o základních registrech - přínos k rozvoji e-governmentu*. Správní právo, 2010, č. 5, s. 307.

práv a povinností posuzuje a vyhodnocuje soulad se zákonem každé žádosti o přístup do základních registrů. Údaje o oprávněních jsou u každé agendy generovány každý den a na základě těchto údajů dochází k výdeji údajů v informačním systému základních registrů. Registr práv a povinností uchovává záznamy o přístupech k údajům vedených v ostatních registrech, což umožňuje každému, o němž jsou údaje vedeny, zjistit kdo, kdy a za jakým účelem využíval jeho data. Každá osoba, která má zřízena datovou schránku, tento výpis jedenkrát za rok automaticky dostává. Ostatní osoby si mohou o vydání tohoto výpisu požádat na kontaktním místě CZECHPoint.¹⁰¹

V registru práv a povinností jsou vedeny údaje o orgánech veřejné moci¹⁰², soukromých osobách, jež mají přístup k údajům v základních registrech, a agendách orgánů veřejné moci.

Referenčním údajem o orgánech veřejné moci je identifikátor orgánu veřejné moci, název orgánu veřejné moci, který je ale vyjádřen v podobě referenční vazby na registr obyvatel nebo registr osob, údaj o tom, zda má orgán veřejné moci, který je organizační jednotkou organizační složky státu, vlastní působnost, IČO osoby, pokud jí osoba disponuje, identifikátor datové schránky byla-li zřízena, číslo a název předpisu, který stanovuje působnost orgánu veřejné moci, kategorie orgánu veřejné moci a údaje s ní související, adresa sídla nebo místa pobytu orgánu veřejné moci ve formě referenční vazby na registr obyvatel nebo registr osob, jméno, příjmení popřípadě jména osob stojících v čele orgánu veřejné moci spolu s adresou pobytu této osoby nebo osob, datum zahájení, přerušování a pozastavení působnosti orgánu veřejné moci a konečně také výčet a popis informačních systémů které orgán veřejné moci spravuje.¹⁰³

Referenčním údajem o soukromoprávních osobách, které mají přístup k základním registrům je identifikátor soukromoprávního uživatele, název nebo jméno nebo obchodní firma soukromoprávního uživatele, která je vyjádřena referenční vazbou na registr osob, IČO, identifikátor datové schránky, je-li

¹⁰¹ Registr práv a povinností. *Správa základních registrů* [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-prav-a-povinnosti>

¹⁰² "Orgánem veřejné moci je orgán, který je vykonavatelem působnosti v oblasti veřejné moci stanovené jiným zákonem nebo na základě jiného zákona, v jejímž rámci vykonává určitou agendu, tj. soubor určitých vzájemně souvisejících činností." Cit: Hálová, M., Matejka, J. *K vymezení a aplikaci pojmu "orgán veřejné moci" podle zákona o základních registrech*. Správní právo, 2015, č. 1-2, s. 19 - 41.

¹⁰³ Ust. § 51 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

zřízena, název právního předpisu, který stanovuje oprávnění soukromoprávního uživatele k přístupu do základních registrů, kategorie soukromoprávního uživatele a údaje o ní, adresa sídla nebo místa podnikání a datum vzniku, přerušení, pozastavení nebo zániku přístupu soukromoprávního uživatele v evidenci registru práv a povinností.¹⁰⁴

Referenčním údajem o agendách je zejména údaj o názvu agendy a jejím číselném kódu, právním předpisu a označení v něm souvisejících ustanovení, které stanovují působnost agendy, orgánu, který příslušnou agendu vykonává, orgánech veřejné moci a soukromoprávních uživatelích, kteří agendu vykonávají, názvu ohlašovatele agendy a další údaje podle zákona.¹⁰⁵

Registr rovněž obsahuje referenční údaje o právech a povinnostech osob, přičemž jsou v tomto registru evidovány údaje o rozhodnutích nebo jiných úkonech orgánů veřejné moci. Dále jsou pak v souvislosti s osobami evidovány veřejnoprávní smlouvy a opatření obecné povahy, na jejichž základě jsou referenční údaje v registru měněny.¹⁰⁶

Hlavním cílem egovernmentu je poskytování kvalitnějších služeb občanům, a to skrze informační technologie. Jednou z nejdůležitějších součástí egovernmentu je eJustice, neboť využívá drtivou většinu jeho nástrojů. Příkladem by mohlo být simultánní napojení na informační systém datových schránek. O vzájemném vztahu egovernmentu a eJustice svědčí i skutečnost, že na informační systémy justice se vztahuje zákon o ISVS.¹⁰⁷ EJustici se podrobně věnuje následující kapitola.

¹⁰⁴ Ust. § 51 odst. 3 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

¹⁰⁵ MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 105.

¹⁰⁶ Ust. § 51 odst. 1 zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech.

¹⁰⁷ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 12.

3. eJustice de lege lata

Pojem eJustice se v souvislosti s elektronizací justice dostal do povědomí odborné veřejnosti díky publikaci docenta Štědroň. Zmíněná publikace s ním jako jedna z prvních publikací začala pracovat už v roce 2007, kdy nejprve vyšla v podobě disertační práce a později, v roce 2008 byla vydána i jako samostatná publikace nakladatelstvím Linde Praha, a.s.¹⁰⁸ Odborná literatura shodně ztotožňuje pojmy „elektronizace justice“ a „eJustice“, přičemž druhý ze zmíněných pojmů užívá jako zkratku pro první.¹⁰⁹ Tato práce zachovává užívání zažité zkratky „eJustice“.

Do obecného pojmu „justice“ zahrnuje tato práce soudy, státní zastupitelství, advokáty, notáře, exekutory, patentové zástupce, daňové poradce, soudní znalce, tlumočníky a další subjekty.¹¹⁰

EJustice v ČR obsahuje jednak elektronizaci již existujících agend spravovaných Ministerstvem spravedlnosti a jednak agendy zcela nové, které postupně vznikají za účelem zdokonalování a budování eJustice.¹¹¹

Štědroň definuje eJustici jako „využití informačních technologií a systémů v prostředí justice, především pak zavedení elektronické formy komunikace, výměny a zpracování informací mezi subjekty, nacházejícími se v prostředí justice nebo vstupujícími do kontaktů s resortem justice.“¹¹²

Komise evropského společenství definovala tento pojem jako „využití informačních a komunikačních technologií s cílem zlepšit přístup občanů k soudnictví a zvýšit účinnost právních řízení, jimiž se rozumí jakýkoli druh aktivit, jejichž účelem je vyřešit spor nebo ukládat tresty za určitá jednání.“¹¹³

¹⁰⁸ ŠTĚDRŇ, B. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních informačních systémů: (E-Justice)*. Praha: Linde, 2008. s. 14.

¹⁰⁹ Viz MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 111 srovnatelně ŠTĚDRŇ, B. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních informačních systémů: (E-Justice)*. Praha: Linde, 2008. s. 33.

¹¹⁰ ZAHRADNÍKOVÁ, R. a kol. *Civilní právo procesní*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2018. s. 28.

¹¹¹ MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 111.

¹¹² ŠTĚDRŇ, B. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních informačních systémů: (E-Justice)*. Praha: Linde, 2008. s. 15.

¹¹³ Sdělení komise Evropské radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 30. 5. 2008. KOM(2008)329. s. 3.

Poněkud odlišným způsobem chápe tento pojem Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020 Ministerstva spravedlnosti, která elektronizaci justice (eJustici) definuje jako „využití informačních a komunikačních technologií a informačních systémů v justici s cílem podpořit spravedlivé, zákonné a rychlé rozhodování organizačních složek resortu justice a jejich efektivní, hospodárné a transparentní fungování.“¹¹⁴

Od zkratky eJustice je nutné odlišovat pojem e-justice, který označuje Portál Evropské unie, jehož úkolem je poskytovat informace z oblasti justice a usnadňovat orientaci v justičních systémech všech členských států EU.¹¹⁵

Samotná eJustice je upravena desítkami zákonů napříč právním řádem ČR. Patří sem zejména zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a další.

3.1 Informace o činnosti soudů

3.1.1 ePodatelna

ePodatelna je webová aplikace provozována Ministerstvem spravedlnosti v rámci portálu justice.¹¹⁶ Tato aplikace byla spuštěna 1. 10. 2007 a jejím účelem je odesílání elektronických podání včetně příloh soudům. Mezi hlavní výhody této aplikace patří, že jejím prostřednictvím je možné činit podání 24 hodin denně a současně je možné všechny podání činit distančním způsobem odkudkoliv. Pro učinění podání prostřednictvím aplikace ePodatelna je nutné disponovat uznávaným elektronickým podpisem. Za uznávaný elektronický podpis je považován ten, který je založen na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický

¹¹⁴ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 3.

¹¹⁵ Portál e-justice je dostupný na: <https://e-justice.europa.eu/home?action=home>

¹¹⁶ Odkaz na ePodatelnu zde: <https://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/homepage>

podpis nebo kvalifikovaný elektronický podpis (viz podkapitola 3.3 Elektronický podpis).¹¹⁷

Úvodní stránka aplikace ePodatelna obsahuje základní informace o aplikaci, dále blok, odkazující na možnost učinit podání k soudu, který je rozdělen na dvě části. První část tvoří možnost učinit první podání soudu včetně odkazu na tuto část. Druhá část obsahuje možnost učinit další podání soudu. Dále na úvodní straně nalezneme blok s odkazy na příručky a návody pro uživatele, formuláře ke stažení, veřejný rejstřík a odkaz sloužící pro učinění dotazu při nutnosti uživatelské podpory. Na úvodní straně je taktéž blok informující o aktualitách v rámci ePodatelny.¹¹⁸

Elektronické podání je možné učinit otevřením odkazu v boxu „Podání k soudu“. Tento box, jak již bylo předesláno výše, obsahuje dva druhy podání.

Prvním podáním zpravidla dojde k zahájení řízení. Pokud si zvolíme tuto možnost, dojde ke zobrazení stránky, ve které je nutné zvolit si soudní agendu; občanskoprávní žalobu, správní žalobu, věci týkající se nezletilých dětí, podání jež je nutné učinit na předepsaném formuláři, nebo podání týkající se správy soudů, například stížnosti nebo žádosti o poskytnutí informací.¹¹⁹

V případě volby možnosti „další podání“ budeme činit podání k již probíhajícímu řízení a bude tedy možné učinit výběr ze dvou možností; podat opravný prostředek nebo učinit další podání ke spisové značce (zde můžeme uvažovat například o doplnění návrhu, zpětvzetí žaloby aj.).¹²⁰

Poté, co dojde k volbě konkrétního druhu podání, zobrazí se stránka „podatel“ která je pro všechny druhy podání stejná. Pro všechny druhy podání je rovněž stejná stránka „věc“. Poté už se však zobrazované stránky liší podle konkrétního druhu podání. U žaloby je nutné vyplnit informace na stránkách podatel, soud, žalobce, žalovaný, věc a přílohy a dokončení. Počet žalobců a žalovaných je aplikací omezen na 100, počet právních zástupců je webovou aplikací omezen na 3 pro každého žalobce. V případě stránky „věc“ je obecně

¹¹⁷ Ust. § 6 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.

¹¹⁸ Viz Příloha č. 1

¹¹⁹ Viz Příloha č. 2

¹²⁰ Viz Příloha č. 3

omezen počet znaků textu na 36 tisíc, tedy 20 normostran. V případě petitu žaloby je zde omezení počtu znaků na 9 tisíc.¹²¹

Poté, co dojde k dokončení podání, je nutné toto podání vygenerovat pro elektronický podpis. Tento podpis je pak nutné provést v aplikaci Adobe Acrobat Reader. Po vložení elektronického podpisu a odeslání dojde podateli odpovědní PDF dokument o úspěšném odeslání podání.¹²²

Samotná aplikace je na poměry současného stavu systémů justice velmi moderní a intuitivní, i když zde autor práce určitý prostor pro zlepšení viděl. Zlepšit by se jistě dala práce se soubory cookie (nyní je webové stránky vůbec neukládají) a to, že webová aplikace ePodatelna neumožňuje žádnou možnost registrace, což má za následek nemožnost uložení rozpracovaného podání. Pokud tedy dojde například k obnovení webové stránky, dojde zároveň i k vymazání všech zadaných údajů, v čemž spatřuji opravdu velký problém a nedostatek této aplikace. K vymazání všech zadaných údajů rovněž dojde i ve chvíli, kdy dojde ke změně druhu podání.

Oba tyto nedostatky jsou však reálně řešitelné. První nedostatek by vyřešila možnost zavedení uživatelských účtů pro kvalifikované subjekty (advokáty, notáře, územně samosprávné celky aj.), ve kterých by bylo možné ukládat rozpracované podání, (uložit například rozpracovaný email umí v současné době snad již každý poskytovatel emailové služby) a možnosti nahlédnout do všech historicky učiněných podání uživatele. Možností pro využití takového účtu by bylo ale jistě mnoho. Druhý problém, tedy vymazávání všech zadaných dat při změně druhu podání, by bylo možné vyřešit tím způsobem, že by došlo k vymazání pouze těch zadaných dat, které není nutné zadávat u změněného druhu podání.

Inspiraci je možné čerpat například v již zmíněných Spojených státech amerických, kde již řadu let úspěšně funguje *Case Management/Electronic Case Files System*. Tento systém ve své aktualizované verzi *NextGen* funguje na dosti podobném principu, který byl nastíněn v úvaze výše. Registrovaným uživatelům umožňuje činit dálková podání, návrhy nebo podávat žaloby, umožňuje nahlížet

¹²¹ CCA Group a.s. Uživatelská příručka aplikace ePodatelna - webová část aplikace. Verze 5.2, 2020, s. 15.

¹²² Ibidem, s. 19.

do již učiněných podání a všech dalších dokumentů souvisejících s každým jednotlivým případem. Tento systém rovněž disponuje sofistikovaným systémem notifikací a odkazů kdy při jakékoliv události v rámci případu přijde každé straně oznámení prostřednictvím emailu. Další zajímavou a užitečnou funkcionalitou je možnost zaplacení soudního poplatku online platební kartou. Dle oficiálních stránek *United States Courts* obsahuje tento systém dokumenty o více než 41 milionech případů.¹²³ Závěrem nutno dodat, že Spojené státy americké tvoří 50 států, které jsou do určité míry autonomními celky, a proto si každý stát může nastavit mírně odlišná pravidla pro přijímání elektronických podání, což je vzhledem k velikosti této země pochopitelné.

3.1.2 infoDeska

Aplikace infoDeska představuje elektronickou úřední desku v resortu justice. Tato digitální úřední deska ve své podstatě distančně zpřístupňuje listinný obsah klasické (fyzické) úřední desky, která musí být podle zákona zřízena v budovách justice a na které je povinnost zveřejňovat zákonem stanovené listiny. Informace, které jsou uveřejněny v aplikaci infoDeska nemají povahu úřední listiny a jsou tedy čistě informativního charakteru. Proto i pro běh lhůt, které se odvíjejí od data zveřejnění je rozhodné datum uveřejnění na klasické (fyzické) úřední desce. Zveřejňování informací na infoDesce se řídí instrukcí Ministerstva spravedlnosti.¹²⁴ Tato instrukce vymezuje rozsah zveřejňovaných informací tak, že „*Obsah informací zveřejněných na úřední desce soudu se zpřístupní i způsobem umožňujícím dálkový přístup.*“¹²⁵ Dále se na elektronické úřední desce zveřejňuje datum vyvěšení informace na klasické (fyzické) úřední desce soudu.¹²⁶

V minulosti pravidelně docházelo k situaci, kdy Nejvyšší správní soud vylašoval své rozsudky vyvěšením na elektronické úřední desce umožňující dálkový přístup. Tato praxe byla nicméně v rozporu s čl. 96 odst. 2 Ústavy, který ve větě druhé stanovuje, že „*rozsudek se vylašuje vždy veřejně*“. Ústavní soud se k tomuto vyjádřil ve svém nálezu Pl. ÚS 38/18 tím způsobem, že „*vyžaduje-li*

¹²³ Case Management / Electronic Case Files (CM/ECF). *United States Courts* [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.uscourts.gov/court-records/electronic-filing-cmecf/faqs-case-management-electronic-case-files-cmecf>

¹²⁴ Instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 9/2010 Sb.

¹²⁵ Ust. § 3b odst. 1 instrukce Ministerstva spravedlnosti č. 9/2010 Sb.

¹²⁶ Příloha č. 4

Ústava veřejné vyhlášení rozsudku, je nutné trvat skutečně na veřejném vyhlášení. Případné zveřejnění ve vyhledávacích systémech na internetových stránkách (postrádající prvek bezprostřednosti, nemající procesní relevanci a závisující na správě soudů) požadavkům čl. 96 odst. 2 Ústavy neodpovídá.“¹²⁷

Dále je právní základ infoDesky ve vztahu k civilnímu procesu dán Občanským soudním řádem, který stanovuje, že „obsah úřední desky soud zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup.“¹²⁸ Samo Ministerstvo spravedlnosti užívá pro klasickou úřední desku označení „úřední deska soudu“ a pro úřední desku umožňující přístup dálkovým způsobem „elektronická úřední deska soudu“. Podaný nicméně uvádí (a dle názoru autora práce zcela správně), že nelze ztotožňovat „elektronickou úřední desku“ a „zveřejňování obsahu způsobem umožňující dálkový přístup“ neboť elektronická úřední deska je každá úřední deska vedená v elektronické podobě, tedy do tohoto označení spadá i elektronická úřední deska, která se nachází v budově soudu a má podobu například televizní obrazovky.¹²⁹ Povinnost zveřejnit písemnosti způsobem umožňující dálkový přístup směřuje pouze ke čtení písemností, nikoliv k tomu v nich vyhledávat a nebo je stahovat.¹³⁰ Obecně není možné stáhnout písemnosti uveřejněné na infoDesce přímo skrze stahovací odkaz v aplikaci, reálně je ale možné si tento obsah stáhnout prostřednictvím funkcionality, kterou poskytuje většina běžně užívaných internetových prohlížečů.

Podaný soudí, že do budoucna lze očekávat situaci, kdy elektronická úřední deska zcela nahradí listinnou úřední desku a že nelze vyloučit vznik Centrální elektronické úřední desky, která bude společná pro všechny soudy.¹³¹

3.1.3 infoSoud a infoJednání

Webová aplikace infoSoud slouží k poskytování informací o tom, v jakém stavu se nachází konkrétní soudní řízení. Správcem této služby je Ministerstvo spravedlnosti. V aplikaci infoSoud může stav řízení zjistit jakákoliv osoba, která

¹²⁷ Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 38/18 ze dne 18. 9. 2019.

¹²⁸ Ust. § 501 odst. 3

¹²⁹ PODANÝ, J. § 501 [Vyvěšení na úřední desce]. In: SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., DOLEŽÍLEK, J. a kol. Občanský soudní řád. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 336.

¹³⁰ Ibidem.

¹³¹ PODANÝ, J. § 501 [Vyvěšení na úřední desce]. In: SVOBODA, K., SMOLÍK, P., LEVÝ, J., DOLEŽÍLEK, J. a kol. Občanský soudní řád. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 336.

disponuje informací o spisové značce.¹³² Po zadání spisové značky aplikace vyhledá konkrétní řízení a poskytne výpis všech událostí (úkonů), které se v řízení doposud udály. Pro okresní soudy je těchto možných událostí dostupných 18, pro krajské a vrchní soudy 17 a pro Nejvyšší soud 9. V aplikaci naopak nelze zjistit žádné informace o obsahu rozhodnutí nebo účastnících řízení.¹³³

Aplikace infoSoud má své nesporné výhody v situacích, kdy se chceme dozvědět jaké úkony byly doposud v řízení učiněny. Využití autor práce spatřuje například v situacích, kdy osoba nemá možnost získat konkrétní informace přímo od soudu (příkladem pokud je zahájeno soudní řízení u osoby blízké, která ale není natolik sdílná, aby nám informace o průběhu řízení sdělovala přímo). Mírné negativum této aplikace spatřuje autor práce v jejím grafickém zpracování, které se nezměnilo od dubna 2008, kdy došlo k jejímu spuštění. Vzhledem k rychlosti vývoje informačních technologií, může současná grafická podoba aplikace působit poněkud zastarale.

Webová aplikace infoJednání poskytuje informace o nařízených jednáních, přičemž místo a čas jednání je možné zjistit jednak podle spisové značky věci a jednak je možné v aplikaci najít veškerá nařízená řízení u konkrétního soudu. Limitem této aplikace je možnost zjištění nařízených řízení pouze v následujících 30 dnech. Další slabinu této aplikace spatřuje autor práce v určité nesrozumitelnosti způsoby vyhledávání, kdy není možné vyhledat všechna jednání u každého soudu “jedním kliknutím”, ale je možné vyhledávání všech jednání pouze pro konkrétní místnost. Pokud tedy neznáme konkrétní místnost, ve které se má nařízené jednání konat, musíme hledat metodou “pokus-omyl” a postupně zadávat do vyhledávacích parametrů všechny místnosti. Jen pro srovnání - Krajský soud v Plzni má podle aplikace infoSoud 26 různých jednacích síní.¹³⁴

3.1.4 infoData

Jedná se o webovou aplikaci, jejímž účelem je zveřejňovat statistické údaje o činnosti soudů a státních zástupců. Rovněž zde dochází (nebo spíše

¹³² infoSoud - Ministerstvo spravedlnosti [online]. [cit. 19.10.2021]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/ejustice/info-soud.html>

¹³³ Náповěda, infoSoud - Ministerstvo spravedlnosti [online]. [cit. 19.10.2021]. Dostupné z: <https://infosoud.justice.cz/InfoSoud/public/help.jsp#faq>

¹³⁴ infoJednání - Ministerstvo spravedlnosti [online]. [cit. 19.10.2021]. Dostupné z: <https://1url.cz/@infosoud>

docházelo) ke zveřejňování statistických listů u pravomocně skončených věcí.¹³⁵ V aplikaci je dále možné nalézt výkazy soudů a státního zastupitelství a to zpětně až do roku 2008 kdy došlo ke spuštění služby.

Webová aplikace je ve stejném grafickém provedení jako tři ostatní výše popsané webové aplikace (infoDeska, infoJednání a infoSoud). Rozhodně by ani zde neškodila modernizace vzhledu webové aplikace včetně technologického vylepšení způsobu vyhledávání. Rovněž samotné výstupy z aplikace - statistiky a výkazy by mohly být v přehlednějším grafickém provedení. Samotná aplikace má nicméně i svoji pozitivní stránku ve své samotné existenci, neboť informace, které poskytuje, jsou velice zajímavá a užitečná data, které jistě najdou své využití v mnoha právních profesích.

3.1.5 Zveřejňování soudních rozhodnutí

Mezi základní atributy právního státu řadíme princip právní jistoty, se kterým je úzce svázán princip předvídatelnosti rozhodování soudů a rovněž zásada legitimního očekávání. Dále má význam jako prostředek kontroly rozhodovací praxe soudů veřejností a zároveň jako nástroj ke zvyšování právního povědomí mezi veřejností. Bez významu není ani účel textů soudních rozhodnutí jako nástroje sloužícího k výkladu právních norem. V platném (a účinném) českém právním řádu není explicitně zakotvena povinnost soudů hromadně zveřejňovat texty soudních rozhodnutí a pravidla pro hromadné zveřejňování soudních rozhodnutí jsou zakotvena pouze na úrovni vnitřních předpisů, které ale nejsou právními předpisy, nejsou prameny práva *stricto sensu*. Od hromadného zveřejňování soudních rozhodnutí je však nutné odlišit zveřejňování individuálně vybrané judikatury ve sbírkách soudních rozhodnutí jednotlivých vrcholných soudů,¹³⁶ kdy dominantním účelem těchto sbírek je "pouhé" sjednocování soudního rozhodování.

Dále je nutné odlišovat publikaci soudních rozhodnutí od zveřejňování soudních rozhodnutí. Publikaci můžeme charakterizovat jako soustavnou činnost

¹³⁵ MATES, P. a SMEJKAL V. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. s. 132.

¹³⁶ Bez zajímavosti jistě není, že od 1. ledna 2022 bude Nejvyšší soud publikovat svoji „zelenou sbírku“ výhradně jen v elektronické podobě a to zdarma. <https://sbirka.nsoud.cz/elektronizace-sbirky-soudnich-rozhodnuti-a-stanovisek> [online]. [cit. 2. 2. 2022].

vrcholných soudních orgánů, které mají povinnost vydávat sbírky rozhodnutí. V tomto případě někdy hovoříme o takzvané institucionální, či úřední publikaci.¹³⁷ Naproti tomu cílem zveřejňování soudních rozhodnutí není zpřístupňovat veřejnosti pouze některá vybraná rozhodnutí, ale automatizovaným způsobem zveřejňovat každé vydané rozhodnutí, které splňuje předem stanovené parametry rozhodnutí určeného ke zveřejnění. Do takto zpřístupňovaných rozhodnutí není oproti publikovaným rozhodnutím nikterak zásadně zasahováno.¹³⁸ Primárním účelem zveřejňování není sjednocování soudní judikatury.

Zveřejňování soudních rozhodnutí má sloužit jako prostředek k naplnění výše zmíněného. Zveřejňování soudních rozhodnutí je tradičně spojeno s činností vrcholných soudů, kdy nižší soudy až do nedávna zveřejňovaly svá rozhodnutí spíše vyjímečně. Nejvyšší soud zpřístupňuje rozhodnutí a stanoviska zaujatá k rozhodovací činnosti soudů všech senátů na svých webových stránkách a to od roku 2000. Pravidla pro jejich anonymizaci stanovuje organizační a kancelářský řád Nejvyššího soudu.¹³⁹ Nejvyšší správní soud pak zpřístupňuje každé meritorní rozhodnutí rovněž prostřednictvím svých webových stránek a to od roku 2005. Ústavní soud pak zveřejňuje svá rozhodnutí a usnesení prostřednictvím databáze NALUS (NÁLezy a USnesení Ústavního soudu) a to od roku 2007.¹⁴⁰

Zveřejňování rozhodnutí soudů nižšího stupně, jak již bylo zmíněno výše, nebylo až do nedávna nijak systematicky upraveno. V prosinci 2020 spustilo Ministerstvo spravedlnosti v testovacím provozu databázi rozhodnutí okresních a krajských soudů, přičemž v rámci testovacího provozu docházelo ke zveřejňování rozhodnutí 3 okresních soudů a 1 krajského. V současnosti Databáze obsahuje rozhodnutí okresních, krajských a vrchních soudů.¹⁴¹ Do plného provozu se Databáze dostane 1. 7. 2022 s účinností novely zákona o soudech a soudcích, kterou dojde k zakotvení ustanovení ukládajícího povinnost okresním, krajským a vrchním soudům zveřejňovat v Databázi pravomocná rozhodnutí těchto soudů.

¹³⁷ LUKÁŠ, Králík. Hromadné zveřejňování soudních rozhodnutí. In: *Právník*. 6/2020. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2020, s. 491-511.

¹³⁸ Míneho ve smyslu zásadnější redakční úpravy, kdy rozhodnutí publikovaná ve sbírkách soudních rozhodnutí často obsahují odkazy na prejudikaturu, související ustanovení, anotace v podobě právních vět aj.

¹³⁹ Ust. čl. 47 Jednacího řádu Nejvyššího soudu, sp.zn. S 53/2007

¹⁴⁰ Ust. § 65a a násled. Kancelářského a spisového řádu ÚS Org. 74/13

¹⁴¹ K 6. 2. 2022 databáze obsahovala pouze 1 rozhodnutí v rámci vrchních soudů. Celkový počet obsažených rozhodnutí byl k tomuto dni 170 095.

Podrobnosti a podmínky pro zveřejňování stanoví vyhláška Ministerstva spravedlnosti.¹⁴² Od účinnosti této novely Ministerstvo spravedlnosti předpokládá, že bude zveřejňováno zhruba 18 tisíc soudních rozhodnutí měsíčně, nicméně rozhodnutí vrchních soudů budou zveřejňovány až v další fázi, přičemž datum této další fáze není dosud známo.¹⁴³

3.2 Datová schránka

Datová schránka je elektronické uložení, jehož účelem je doručování orgánů veřejné moci, provádění úkonu směřujících vůči orgánům veřejné moci a dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob.¹⁴⁴ Základní právní úprava datových schránek je obsažena v zákoně č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Systém datových schránek vytvořilo a spravuje Ministerstvo vnitra. Jeho provozovatelem je Česká pošta s.p.¹⁴⁵ V minulosti byla provozovatelem soukromá společnost Telefonica O2 Czech Republic a.s.¹⁴⁶

Datové schránky zřizuje rovněž Ministerstvo vnitra a to pro všechny osoby zásadně bezplatně. Každá osoba má vždy nárok na zřízení pouze jedné datové schránky. U fyzických osob je podmínkou pro zřízení datové schránky plná svéprávnost a podání žádosti o zřízení datové schránky.¹⁴⁷ U podnikajících fyzických osob je situace mírně odlišná do té míry, že zákon vymezuje okruh osob, kterým Ministerstvo spravedlnosti zřídí datovou schránku i bez žádosti bezodkladně poté, co obdrží informace o jejich zápisu do příslušné evidence. Jedná se zejména o advokáty, daňové poradce, auditory, insolvenční správce,

¹⁴² Ust. § 118a Zákona č. 6/2002 Sb. o soudech a soudcích ve znění k 1. 7. 2022.

§118a odst. 2; „Okresní, krajské a vrchní soudy zveřejňují v Databázi pravomocná rozhodnutí, jejichž kategorie, postup při jejich zveřejnění a rozsah, ve kterém se tato rozhodnutí zveřejní, stanoví ministerstvo vyhláškou.“

¹⁴³ *Většina rozsudků bude na internetu. Firmy i jednotlivci se lépe připraví na spory* [online]. [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/domaci/vetsina-rozsudku-bude-na-internetu-firmy-i-jednotlivci-se-lepe-pripravi-na-spory-1387308>

¹⁴⁴ Ust. § 2 Zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

¹⁴⁵ *Úvodní stránka - Datové schránky.info*. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 22.10.2021]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/kontakty/kontakti-adresa>

¹⁴⁶ Kubice poslal kontrolu do České pošty kvůli datovým schránkám. Česká televize [online]. [cit. 22.10.2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1145056-kubice-poslal-kontrolu-do-ceske-posty-kvuli-datovym-schrankam>

¹⁴⁷ Ust. § 3 Zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

znalce aj.¹⁴⁸ V případě právnických osob zřízených na základě zákona a právnických osob zapsaných v obchodním rejstříku Ministerstvo vnitra rovněž zřizuje datovou schránku bezodkladně po jejich vzniku. V případě orgánů veřejné moci a orgánů územních samosprávných celků je situace obdobná jako u právnických osob.¹⁴⁹ Ústavní soud se již v minulosti zabýval otázkou, zda není v rozporu s ústavním pořádkem, že některým osobám se zřizuje datová schránka automaticky ze zákona a jiným na žádost přičemž dospěl k závěru, že tento postup není v rozporu s ústavním pořádkem. Ústavní soud v tomto konkrétním případě nespatořoval neústavnost ani ve faktu, že v případě užívání datové schránky je nutné disponovat připojením k internetu a s ním spojených poplatků za toto připojení.¹⁵⁰

Datové schránky se rozlišují podle tzv. identifikátoru, což je číselný kód, který není zaměnitelný s žádným jiným identifikátorem a vzniká s využitím algoritmu generujícího náhodná čísla. Datová schránka ve své bezplatné verzi neslouží jako úložiště dat nebo archiv, neboť zprávy v datové schránce jsou uloženy pouze krátkodobě na 90 dnů. K dlouhodobému uložení zpráv slouží placená služba Datový trezor která je součástí systému datových schránek.

Veškerá komunikace mezi uživatelem datové schránky a poskytovatelem probíhá pomocí šifrovaného protokolu HTTPS. Každá osoba, která má zpřístupněnou datovou schránku, do ní přistupuje prostřednictvím přístupových údajů, které jsou tvořeny uživatelským jménem a bezpečnostním heslem. Uživatelské jméno je tvořeno nejméně 6 a nejvíce 12 znaky, které jsou automaticky vygenerovány. Další bezpečnostní zásady upravuje příslušná vyhláška.¹⁵¹

Každá fyzická, fyzická podnikající a právnická osoba může provádět úkony vůči orgánům veřejné moci prostřednictvím datové schránky, má-li ji zpřístupněnou.¹⁵² Orgány veřejné moci však žádnou osobu nemohou v žádném případě nutit, aby s nimi komunikovala výhradně prostřednictvím datové schránky

¹⁴⁸ Ust. § 4 Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

¹⁴⁹ Ibidem, § 5- § 7.

¹⁵⁰ Usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 7. 2011 sp. zn. III. ÚS 1513/11-2.

¹⁵¹ Vyhláška Ministerstva vnitra č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek.

¹⁵² Ust. § 18 Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

(byť ji má zpřístupněnou). Kupříkladu soudy mají povinnost doručovat přednostně do datové schránky předtím, než se uchýlí k doručení prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb. Pokud by této povinnosti nedostály a došlo by k odeslání soudní písemnosti prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb i přesto, že měl adresát datovou schránku zpřístupněnou, může být toto doručení vůči adresátovi považováno za neúčinné, a to i přesto, že by se písemnost dostala do adresátovi dispoziční sféry. Ovšem v případě, že by se písemnost dostala prokazatelně do dispozice adresáta, bude se považovat za doručenu.¹⁵³ Soud má rovněž povinnost zjišťovat, zda má adresát datovou schránku či ne a doručovat do ní i bez jeho žádosti.¹⁵⁴ Pokud si subjekt zřídí datovou schránku může oprávněně spoléhat na to, že mu do datové schránky bude doručováno přednostně. V souvislosti s výše uvedeným Nejvyšší správní soud judikoval, že *„Pokud si však adresát zřídí datovou schránku, jeho povinnost kontrolovat poštu na adrese trvalého pobytu (adrese pro doručování) zaniká, neboť je oprávněn spoléhat, že orgány veřejné moci v souladu se zákonem budou veškeré písemnosti doručovat do datové schránky.“*¹⁵⁵

Bez zajímavosti není ani rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který ve vztahu k doručování správními orgány judikoval, že povinnost orgánů veřejné moci doručovat prostřednictvím datové schránky trvá i přes zcela zřejmé obstrukční jednání adresáta (Nejvyšší správní soud se v této věci věnoval situaci, kdy stěžovatel opakovaně zpřístupňoval a znepřístupňoval datovou schránku, aby obstruoval doručování v probíhajícím správním řízení).¹⁵⁶ Datovou schránku nelze po jejím zpřístupnění zrušit. Je možné ji pouze znepřístupnit. V případě úmrtí fyzické osoby, zruší Ministerstvo vnitra její datovou schránku po uplynutí 3 let od jejího úmrtí.

Je však nutné aby doručování do datové schránky umožňovala povaha úkonu. Příkladem není možné zasílat skrze datovou schránku soubory, jejichž velikost přesahuje 20 MB, rovněž nelze datovou schránkou zasílat notářské

¹⁵³ PODANÝ, J. *Dopady stanoviska NS k dokumentům v elektronické podobě a praktická doporučení pro advokáty (3. díl)*. Advokátní deník. Praha: Česká advokátní komora, 2020. [online]. [cit. 22.10.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/04/17/dopady-stanoviska-ns-k-dokumentum-v-elektronicke-podobe-doporuceni-pro-advokaty/>

¹⁵⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 11. 2013, sp. zn. 21 Cdo 3489/2012.

¹⁵⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016 sp. zn. 3 As 26/2016 - 45.

¹⁵⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2013 sp. zn. 4 As 6/2013-28.

zápisy, které byly jako originály vyhotoveny v listinné podobě a poté převedeny do podoby elektronické (naskenováním), respektive tuto elektronickou podobu zaslat lze, ale bez právních účinků kterými bude disponovat pouze listinná podoba,¹⁵⁷ neboť by se v tomto případě nejednalo o vytvoření elektronické písemnosti (které notáři vyhotovit mohou s účinky jako písemnosti listinné), nýbrž jakousi kvaziautorizovanou konverzi. Bílek k tomuto dodává, že „*nemožnost uvedeného postupu je pak zvláště zřejmá za situace, kdy by vlastnoruční podpis naskenovaný v takto vyhotoveném dokumentu patřil jiné osobě, než která výsledný dokument elektronicky podepsala.*“¹⁵⁸

Stejně jako v předchozích kapitolách, by i zde autor, přispěl vlastním názorem k současnému stavu a shrnul subjektivní názor na výhody a nevýhody datových schránek z pohledu uživatele datové schránky a zároveň generace, která téměř celý život vyrůstala s informačními technologiemi.

Hlavní výhodu datových schránek spatřuje autor v úspoře času. V případě, že má subjekt zpřístupněnou datovou schránku, již není nutné v případě doručování absolvovat ono klasické kolečko, kdy se poskytovatel poštovních služeb (v ČR Česká pošta) pokusí doručit písemnost, subjekt si ji z nějakého důvodu nemůže na adrese pro doručování převzít (typicky, protože k doručování dochází v pracovní hodiny a tudíž je většina pracujících osob v zaměstnání) a je mu vhozena do schránky výzva k vyzvednutí zásilky, která je po určitou dobu uložena na spádové pobočce české pošty, na kterou je nutné se fyzicky dostavit k vyzvednutí zásilky. Pokud tedy máme datovou schránku, vše výše zmíněné si ušetříme, a pouze otevřeme počítač nebo chytrý telefon a jednoduše se do datové schránky přihlásíme a okamžitě vidíme všechny doručené zprávy. Další výhodu autor spatřuje v bezplatném zpřístupnění datové schránky a rovněž bezplatné komunikace s orgány veřejné moci prostřednictvím datové schránky. Jednoduše pochopitelný je i způsob odesílání zpráv z datové schránky. Dále je užitečné a vhodné si v systému datové schránky nastavit zasílání oznámení o nově příchozí zprávě do běžné emailové adresy.

¹⁵⁷ BÍLEK, P., JINDŘICH, M., RYŠÁNEK, Z., BERNARD, P. a kol. § 94a [Elektronické stejnopisy, opisy, výpisy a potvrzení]. In: BÍLEK, P., JINDŘICH, M., RYŠÁNEK, Z., BERNARD, P. a kol. Notářský řád. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 540.

¹⁵⁸ Ibidem.

V současné podobě systému datových schránek autor spatřuje několik subjektivních nedostatků. Prvním z nich je skutečnost, že po přihlášení do datové schránky dojde k doručení všech příchozích zpráv (pokud tedy u některé z doručených zpráv dříve nenastane fikce doručení).¹⁵⁹ Což například pro advokáta, kterému do datové schránky přichází desítky písemností měsíčně a u některé chce využít možnost doručení fikcí a u jiné naopak ne, nebo si chce jinou, již fikcí doručenou písemnost otevřít, není žádoucí. Další nevýhodou (byť velmi subjektivní) je skutečnost, že datová schránka automaticky po 90 dnech maže doručené zprávy, pokud nejsou uloženy do datového trezoru, který je možné zpřístupnit za poplatek. Dle názoru autora by však měla být funkce, kterou poskytuje datový trezor - tedy trvalé uložení zpráv v datové schránce, zdarma. Dnešní konstrukce je v tomto ohledu poněkud přežitek z dob, kdy bylo technologicky velmi náročné uchovávat větší množství dat. V současné době je situace zcela odlišná a uchovávání dat je daleko snazší než tomu bylo v minulosti - osobně si autor nedokáže představit, že například společnost jako Google, která je největším poskytovatelem emailových schránek zdarma, by začala osobám, které si nezřídí placenou verzi emailové schránky po 90 dnech mazat doručené zprávy.

Významnou novelu současného právního stavu datových schránek přináší přijetí zákona č. 12/2020 Sb. o digitální službě. Od 1. 2. 2022 došlo k automatickému zřízení datové schránky všem fyzickým osobám, které po tomto datu použily pro komunikaci s orgánem veřejné moci elektronický prostředek kterým je možné přihlásit se do Národního bodu pro identifikaci a autentizaci, neboť použitím tohoto elektronického prostředku fyzická (plně svéprávná) osoba prokáže, že je informačně gramotná. K automaticky zřízené datové schránce nebudou vydávány přístupové údaje, ale přístup do ní bude možný stejným elektronickým prostředkem, který “zapříčinil” její vznik. Od 1. 1. 2023 pak dojde k rozšíření povinnosti mít zřízenou datovou schránku i na všechny fyzické podnikající osoby.¹⁶⁰ Pomalu ale jistě se tedy naše právní úprava přibližuje stavu

¹⁵⁹ *Nápověda - Datové schránky.info*. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://www.mojedatovaschranka.cz/static/ISDS/help/page3.html>

¹⁶⁰ KOENIGOVÁ, T. *Nová pravidla pro zřizování datových schránek*. Právní prostor. Praha. 2021 [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/nova-pravidla-pro-zrizovani-datovych-schranek>

na Slovensku, kde se Elektronická schránka (obdoba datové schránky) zřizuje bez výjimky všem právnickým osobám, fyzickým podnikajícím osobám a rovněž všem fyzickým osobám po dovršení 18 let života. Fyzické osoby se však mohou rozhodnout, zda datovou schránku budou či nebudou využívat pro doručování.¹⁶¹

3.3 Elektronický podpis

Právní úprava elektronického podpisu je obsažena na vnitrostátní úrovni v zákoně č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce a na mezinárodní úrovni nařízením evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES (dále jen “eIDAS”). Nařízení eIDAS vytváří několik úrovní elektronických podpisů a to: zaručený podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis, zaručený elektronický podpis a kvalifikovaný elektronický podpis. České právo nad rámec nařízení eIDAS pracuje s legislativní zkratkou uznávaného elektronického podpisu, která je označením jak pro kvalifikovaný elektronický podpis tak pro zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu. Uznávaný elektronický podpis však není zvláštní úroveň ani typem elektronického podpisu.¹⁶² Podaný, kromě výše uvedených úrovní elektronického podpisu rozeznává další, platným právem však explicitně nedefinovanou úroveň elektronického podpisu a to „prostý“ elektronický podpis. Tato úroveň elektronického podpisu nevyužívá technologii asymetrické kryptografie jako výše zmíněné úrovně, a proto ani v minimální míře nezaručuje identitu podepsané osoby a nelze ani ověřit, zda obsah právní jednání, ke kterému byl takovýto podpis připojen je stále stejný jako v okamžiku “podepsání“. Prostý elektronický podpis lze použít pouze, kde by v listinné podobě bylo možné (se zamýšlenými právními účinky) nahradit vlastnoruční podpis mechanickými prostředky. Důkazní

¹⁶¹ Ust. § 12 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente

¹⁶² KORBEL F., KOVÁŘ D., AMLER P. *Interpretace elektronického podpisu a související identifikace v soukromém právu*. Právní prostor. Praha. 2020. [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/interpretace-elektronickeho-podpisu-souvisejici-identifikace-v-soukromem-pravu>

hodnota prostého elektronického podpisu (bez dalšího) je velmi nízká až nulová.¹⁶³

V případě elektronického podpisu, nařízení eIDAS stanovuje, že nesmí docházet k jeho odmítání pouze z důvodu, že má elektronickou podobu nebo nesplňuje kvalitativní požadavky kvalifikovaného elektronického podpisu.¹⁶⁴ Totéž vyplývá i z vnitrostátní právní úpravy.¹⁶⁵

Pro komunikaci s orgány veřejné moci je vždy třeba využívat uznávaného elektronického podpisu. Zákon nespojuje s elektronickým podpisem založeným na komerčním certifikátu stejné účinky jako s vlastnoručním podpisem na písemném podání a z tohoto důvodu jej pro komunikaci, například se soudem, nelze využít. Výše zmíněné vyplývá i z usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem.¹⁶⁶

V soukromoprávních vztazích lze využít jakéhokoliv elektronického podpisu napříč všemi úrovněmi, který je v souladu se zákonem (typicky se bude jednat o elektronický podpis, založený na komerčním certifikátu).¹⁶⁷

V případě kvalifikovaného elektronického podpisu eIDAS stanovuje, že je postavený na roveň vlastnoručnímu podpisu a stejně tak dochází k uznávání kvalifikovaného elektronického podpisu založeného na kvalifikovaném certifikátu vydaném jedním členským státem v ostatních členských státech EU.¹⁶⁸

Rozdíl mezi kvalifikovaným elektronickým podpisem a zaručeným elektronickým podpisem se nachází v tom, že kvalifikovaný podpis vyžaduje pro vytvoření kvalifikovaný certifikát a zároveň kvalifikovaný prostředek, kterým bude nejčastěji čipová karta nebo USB token. Naproti tomu zaručený elektronický podpis nevyžaduje žádnou z uvedených podmínek, díky čemuž identitu

¹⁶³ PODANÝ, J. *Podpisování soukromých listin včera, dnes a zítra*. Advokátní deník. Praha: Česká advokátní komora, 2020. [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/05/04/podepisovani-soukromych-listin-vcera-dnes-a-zitra/>

¹⁶⁴ Ust. čl. 25 odst. 1 nařízení evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES

¹⁶⁵ Ust. § 7 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

¹⁶⁶ Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 3. 2018 sp. zn. 14 Co 38/2018.

¹⁶⁷ Ibidem.

¹⁶⁸ Ust. článku 25 odst. 2 a odst. 3 nařízení evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES

podepisující osoby nikterak nezaručuje, je však založen na kvalifikovaném certifikátu.¹⁶⁹

V současnosti rovněž dochází k významnému rozvoji používání biometrických podpisů. Podstatou biometrického podpisu je, že dochází k vložení biometrických dat podepisující se osoby do elektronického dokumentu. Biometrický podpis může mít formu statickou nebo dynamickou. Statická forma biometrického podpisu je například otisk prstu, snímek obličeje nebo vzorek DNA. Dynamická forma biometrického podpisu je například vzorek hlasu nebo specifické prvky spojené s tvorbou vlastnoručního podpisu jako rychlost tahu, síla tlaku na „pero“, způsob vedení tahu atd. Nejpoužívanější variantou biometrického podpisu je dynamický vlastnoruční podpis, který není vyhotoven na písemnost v listinné podobě, ale prostřednictvím dotykové obrazovky nebo signpadu. Účelem biometrického podpisu není pouhé získání vlastnoručního unikátního podpisu podepisující se osoby, ale odběr unikátních biometrických dat specifikovaných výše.¹⁷⁰ Podaný vidí riziko tohoto „odběru“ unikátních dat zejména v tom, že takto odebraná data podepisující se osoby „už nikdy nebudou doopravdy (pouze) její. Tajemství se odevzdává jednou provždy, identita konkrétní osoby se v elektronické podobě převede do unikátního odebraného vzorku (dat). Nejde proto ani tak o možnost zdařilého napodobení tohoto vzorku, ale o možnost zneužití vzorku samotného (již odebraného). Tato skutečnost, obávám se, stále většině lidí uniká.“¹⁷¹ Rozdílný je i pohled odborníků na právní účinky spojené s dynamickým biometrickým podpisem. Zatímco Podaný uvádí, že „biometrický podpis (stejně jako dynamický biometrický podpis) je pouze „prostým“ elektronickým podpisem“.¹⁷² Smejkal je však s Podaným v přímém rozporu a k právním účinkům dynamického biometrického podpisu uvádí, že „není pouze

¹⁶⁹ PODANÝ, J. *Dopady stanoviska NS k dokumentům v elektronické podobě a praktická doporučení pro advokáty (3. díl)*. Advokátní deník. Praha: Česká advokátní komora, 2020. [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/04/17/dopady-stanoviska-na-k-dokumentum-v-elektronicke-podobě-doporučení-pro-advokaty/> - Podaný ve svém článku nesprávně rozlišuje mezi kvalifikovaným elektronickým podpisem a uznávaným elektronickým podpisem, ovšem § 6 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb. stanovuje, že „uznávaným elektronickým podpisem se rozumí zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis nebo kvalifikovaný elektronický podpis.“

¹⁷⁰ PODANÝ, J. *Podpisování soukromých listin včera, dnes a zítra*. Advokátní deník. Praha: Česká advokátní komora, 2020. [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/05/04/podepisovani-soukromych-listin-vcera-dnes-a-zitra/>

¹⁷¹ Ibidem.

¹⁷² Ibidem.

*“obyčejným elektronickým podpisem“ podle čl. 3 bodu 10 nařízení eIDAS, ale zaručeným elektronickým podpisem podle čl. 26 nařízení eIDAS, neboť pokud je vhodně implementován, splňuje požadavky na tento druh podpisu, jak jsou uvedeny výše.“*¹⁷³

Poněkud problematická je otázka “podepisování” dokumentů prostřednictvím datové schránky, což úzce souvisí s předchozí kapitolou, nicméně je dle názoru autora práce vhodnější zařadit toto téma do této kapitoly.

Zákon stanovuje, že držitel datové schránky, nebo osoba jím pověřená, může vůči orgánům veřejné moci činit prostřednictvím datové schránky úkony a současně zavádí právní fikci, že takto provedený úkon má stejné účinky jako kdyby byl učiněný písemně a vlastnoručně podepsaný.¹⁷⁴ Problematická otázka vyvstává v situaci, kdy například advokátní kancelář funguje v právní formě společnosti s ručením omezeným a z tohoto titulu má zřízenou datovou schránku. Pokud prostřednictvím této datové schránky odešle advokát a zároveň společník této společnosti s ručením omezeným datovou zprávu, avšak bude vystupovat z pozice advokáta a nikoliv společnosti s ručením omezeným, bude takto odeslaná datová zpráva podepsaná elektronicky uznatelným podpisem? Tato otázka byla vyřešena až Nejvyšším soudem, který judikoval, že *„podání advokáta ve věci svého klienta (účastníka občanského soudního řízení) odeslané formou datové zprávy z datové schránky právnické osoby - advokátní kanceláře, ve které vykonává jako společník advokacii, je vadné, neboť tímto postupem založil rozpor mezi označením autora podání (přílohy datové zprávy) a fikcí podpisu držitele datové schránky.“*¹⁷⁵ Pokud chce tedy advokát využívat datovou schránku advokátní kanceláře - právnické osoby, za účelem činění kvalifikovaných úkonů vůči orgánům veřejné moci, musí jím odeslané úkony podepsat vlastním platným uznávaným elektronickým podpisem.

¹⁷³ SMEJKAL, V. *Kryptografický a dynamický biometrický podpis podle platné právní úpravy*. Právní rozhledy, 2019, č. 10, s. 343-351

¹⁷⁴ Ust. § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

¹⁷⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2014 sp. zn. 33 Cdo 2743/2013.

3.4 Elektronický dokument

Když v roce 2013 vyšla Lechnerova publikace, věnující se problematice elektronických dokumentů, hned v jejím úvodu bylo konstatováno, že je „*používání elektronických dokumentů stále ještě ve svých začátcích [a] Lidé si v mnoha případech na jejich nehmatatelnou (nikoliv však virtuální) podobu nechtějí zvyknout.*“¹⁷⁶ Autor práce se domnívá, že to je již minulostí a dovoluje si tvrdit, že většina subjektů si již na používání elektronických dokumentů velmi dobře zvykla a staly se již běžnou součástí života.

Přímou definici elektronického dokumentu žádný zákon neposkytuje, avšak v zákoně č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě nalezneme definici dokumentu obecně. Tento zákon stanovuje, že dokumentem se rozumí jakákoli obrazová, písemná, zvuková nebo jinak zaznamenaná informace a ať již v podobě analogové či digitální, jejíž vytvoření bylo inicializováno původcem, nebo bylo původci doručeno.¹⁷⁷ Zákon samotný tedy rozlišuje dvě podoby dokumentů, analogovou a elektronickou podobu dokumentů. Analogová podoba dokumentů je obvykle spojena s hmotným substrátem (nejčastěji papírem) a je ji možné tedy vnímat přímo. Elektronická podoba dokumentů je často také spojena s hmotným nosičem (například je zaznamenána na USB disku), ovšem není možné ji přečíst bez použití jiného technického prostředku k tomuto určenému.

Elektronický dokument má množství specifických vlastností, které ho významně odlišují od dokumentů v analogické podobě. Za nejdůležitější specifickou vlastnost odlišující elektronický dokument je jeho vztah k originalitě. Zatímco u dokumentů v analogické podobě není pochyb při rozlišování originálů a kopií, v případě elektronického dokumentu originál v pojetí dokumentu v analogické podobě ztrácí smysl. Což se ovšem nevztahuje k originalitě vztahující se k jeho původu nebo pravosti. Většina platných právních předpisů spojuje originalitu s určitou jedinečností a současně s originalitou dokumentu spojuje platnost celé řady úkonů.¹⁷⁸

¹⁷⁶ LECHNER, T. *Elektronické dokumenty v právní praxi*. Praha: Leges, 2013. s. 13.

¹⁷⁷ Ust. § 2 písm. e) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví.

¹⁷⁸ LECHNER, T. *Elektronické dokumenty v právní praxi*. Praha: Leges, 2013. s. 40.

Vytváření elektronických dokumentů vyžaduje speciální technické vybavení, kterým bude nejčastěji osobní počítač. Obecně jsou dvě cesty, které vedou ke vzniku elektronického dokumentu. První cestou je vznik přímo v elektronické podobě, tzv. *digital-born records*. Druhou cestou vzniku elektronických dokumentů je pak převod analogových dokumentů do elektronické podoby, tzv. digitalizace. Odlišnost vzniku má často dopad na výslednou grafickou kvalitu dokumentu, kdy je možné výslednou kvalitu dokumentů vzniklých přímo v elektronické podobě ovlivnit a naproti tomu u digitalizovaných dokumentů lze kvalitu ovlivňovat pouze omezeně.

Na výslednou kvalitu elektronického dokumentu má rovněž vliv druh datového formátu. Použití konkrétního datového formátu je upraveno v mnoha právních předpisech napříč právním řádem, zejména pak vyhláškou č. 193/2009 Sb., o stanovení podrobností provádění autorizované konverze dokumentů, vyhláškou č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek a vyhláškou č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby. Právě poslední zmíněná vyhláška stanovuje výstupní formáty pro elektronický systém spisové služby. Jako výstupní datový formát kombinovaných textových a obrazových dokumentů stanovuje formát *Portable Document Format for the Long-term Archiving* (PDF/A) podle normy ISO 19005.¹⁷⁹ Výstupním datovým formátem statických obrazových dokumentů pro účely elektronické spisové služby je formát *Portable Network Graphics* (PNG) podle normy ISO 15948, *Tagged Image File Format* (TIF/TIFF) a datový formát *Joint Photographic Experts Group File Interchange Format* (JPEG) podle normy ISO 10918.¹⁸⁰ Výstupním datovým formátem elektronické spisové služby pro dynamické obrazové dokumenty (video) jsou datové formáty *Moving Picture Experts Group Phase 1* a *Phase 2* (MPEG-1 a MPEG-2) podle normy ISO 13818, respektive ISO 11172 a dále *Graphics Interchange Format* (GIF).¹⁸¹

¹⁷⁹ Ust. § 23 odst. 1 vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby.

¹⁸⁰ Ibidem, § 23 odst. 1 a 2.

¹⁸¹ Ust. § 23 odst. 4 vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby.

3.5 Elektronický spis

Občanský soudní řád v současnosti stanovuje, že se o každém sporu vede spis v listinné nebo elektronické formě.¹⁸² Podrobnosti vymezuje prováděcí právní předpis, zejména pak vnitřní a kancelářské řády¹⁸³

Soudní spis je v čistě elektronické podobě v české justici pouze v agendě elektronického platebního rozkazu v rámci aplikace CEPR. Specifická situace je pak při vedení spisů v rámci insolvenčního řízení, kde je vyhláškou o materiálním vybavení a standardech výkonu funkce insolvenčního správce stanoveno, že spis se vede v listinné formě, elektronické formě nebo kombinaci listinné a elektronické formy.¹⁸⁴ V případě, že insolvenční správce vede spis v elektronické nebo kombinované formě, je povinnen zajistit přístupnost dat ve spisech oprávněným osobám skrze vlastní technické prostředky v jeho sídle nebo provozovně, nebo dálkovým přístupem.¹⁸⁵ Zvláštností insolvenčního řízení je rovněž skutečnost, že významná část spisu v rámci všech insolvenčních řízení je veřejná s možností dálkového přístupu prostřednictvím webových stránek <https://isir.justice.cz>. Vzhledem k dobrovolnosti „vstupu“ do insolvence je to však ospravedlnitelný zásah do osobní sféry dlužníka, a to zejména s ohledem na oprávněné zájmy věřitele.¹⁸⁶ Insolvenční zákon stanovuje, že insolvenční soud může na žádost dlužníka rozhodnout o tom, že některé osobní údaje dlužníka nebudou v insolvenčním rejstříku veřejně přístupné.¹⁸⁷ Je však důležité říct, že až je v rámci insolvenčního řízení zveřejňována významná část spisu, nejedná se o zveřejnění celého spisu, ale pouze takových částí, jejichž zveřejnění ukládá insolvenční zákon.¹⁸⁸

Jak již bylo řečeno výše, v současné době není elektronický spis využíván celoplošně všemi soudy v rámci všech řízení, ale pouze velmi omezeně v rámci

¹⁸² Ust. § 40b odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád.

¹⁸³ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 35.

¹⁸⁴ Ust. § 18 odst. 2 vyhlášky č. 121/2019 Sb., o materiálním vybavení a standardech výkonu funkce insolvenčního správce.

¹⁸⁵ Ibidem, § 21 odst. 1.

¹⁸⁶ Viz například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2018 sp. zn. 29 Cdo 1633/2016-476

¹⁸⁷ Ust. § 422 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

¹⁸⁸ Ibidem, § 421.

několika málo agend. Podaný k elektronickému soudnímu spisu uvádí, že „*at' chceme či nechceme, soudní spis bude muset být elektronický (eSpis)*.“¹⁸⁹ Zavedení elektronického soudního spisu rozhodně nespasí soudnictví, jak se někteří autoři mylně domnívají, ale zcela jistě přinese celou řadu výhod.

Pokud by došlo k plošnému zavedení elektronického spisu, odpadne problém spojený s fyzickým oběhem spisu v rámci justice. V současné době je nutné předávat celý spis odvolacímu orgánu, soudnímu exekutorovi atd., což by zavedením elektronického spisu odpadlo a byla by umožněna práce všech zúčastněných osob současně. Rovněž by došlo k významnému snížení nákladů, které jsou s předáváním listinných spisů spojeny. Po zavedení elektronického spisu by bylo možné pouze povolit přístup odvolacímu orgánu do systému, ve kterém by byl spis veden. Rovněž by se eliminoval problém spojený s časovou náročností nahlížení do spisů, které by bylo možné realizovat dálkově.¹⁹⁰ Zavedení elektronického spisu by také otevřelo prostor k automatickému vyhotovování častých a opakujících se rozhodnutí soudu, ve kterých není klíčový lidský faktor (například rozhodnutí o výměře soudního poplatku). To ovšem neznamená, že automaticky vyhotovené rozhodnutí by bylo odesíláno bez jakékoliv kontroly.¹⁹¹ Poslední zmíněné byť v odlišné podobě v soudní praxi již funguje. U některých okresních soudu je v užívání aplikace APSTR, která dokáže automaticky sestavit text rozhodnutí soudu tím, že převádí data do formátovaného textu. Rovněž dokáže skloňovat jména, rozlišovat mužský a ženský rod nebo pracovat v textu s odlišným počtem účastníků. V roce 2014 vzniklo prostřednictvím této aplikace 420 000 dokumentů.¹⁹²

Úplné zavedení elektronického spisu bude mít na chod a fungování soudů jistě zásadní dopad. Lze očekávat, že některé pracovní pozice v rámci soudů, po

¹⁸⁹ PODANÝ, J. *Přínosy a nástrahy elektronizace justice (eJustice)*. Soudce. Praha: Wolters Kluwer, 2020, Soudce č. 2/2020. s. 24.

¹⁹⁰ PODANÝ, J. *Přínosy a nástrahy elektronizace justice (eJustice)*. Soudce. Praha: Wolters Kluwer, 2020, Soudce č. 2/2020. s. 24.

¹⁹¹ FINDEJS, S. *K otázce elektronického spisu*. Právní prostor, 2018. [online]. [cit. 6.11.2021]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/nazory/glosa-stanislava-findejse/k-otazce-elektronickeho-spisu>

¹⁹² Okresním soudům šetří práci aplikace, kterou vymyslel asistent - Česká justice.[online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2015/08/okresnim-soudum-setri-praci-aplikace-kterou-vymyslel-asistent/>

zavedení elektronického spisu pozbydou smyslu (vedoucí kanceláře, část zapisovatele aj.).¹⁹³

Závěrem lze dodat, že úplný přechod z listinné podoby spisů na elektronickou bude trvat řadu let a jistě se ve svých počátcích setká s vlnou odporu. Autor práce si troufá tvrdit, že pro řadu soudců (zejména starších) bude takto zásadní změna, opravdovou kariérní výzvou.¹⁹⁴

3.6 Informační systémy v justici

3.6.1 Informační systém pro okresní soudy - ISAS

Jak již bylo zmíněno v předešlé části, ke vzniku tohoto informačního systému došlo ve druhé polovině devadesátých let. Tento informační systém byl vyvinut společností CCA Group a.s. a funguje na platformě od společnosti Oracle. Jedná se o informační systém, jehož účelem je správa a vedení administrativy okresních soudů. Dle Štědrone spočívá jeho hlavní výhoda ve sjednocení způsobu evidence a zvýšení efektivnosti soudů při plnění rutinních, velmi často opakujících se úkolů.¹⁹⁵ Tento systém obsahuje zejména údaje o jednotlivých spisech, účastnících řízení a jejich osobních údajích, dále o již vydaných rozhodnutích soudu nebo informace o soudních jednáních včetně místa a doby konání. Tento systém nahradil předchozí listinnou soudní evidenci.¹⁹⁶

3.6.2 Informační systém pro Vrchní a Krajské soudy - ISVKS

Informační systém pro Vrchní a Krajské soudy obsahuje obdobné údaje jako ISAS. Obsahuje údaje o soudních spisech, účastnících řízení, jednotlivých rozhodnutích, dále obsahuje různé formuláře, jejichž účelem je usnadnit tvorbu a přípravu soudních rozhodnutí, obsahuje údaje o stavu věci, zejména pak

¹⁹³ PODANÝ, J. *Přínosy a nástrahy elektronizace justice (eJustice)*. Soudce. Praha: Wolters Kluwer, 2020, Soudce č. 2/2020. s. 25.

¹⁹⁴ Viz například: Vize pro digitální justici. *Advokátní deník*. [online]. [cit. 6.11.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2021/05/08/vize-pro-digitalni-justici/>. Poslanec Michálek v tomto článku uvádí poměrně zajímavou informaci a to, že několik soudců nejmenovaného krajského soudu stále nepíše své rozhodnutí na počítači, ale přepisuje je za ně zapisovatelka.

¹⁹⁵ ŠTĚDRONĚ, B. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních informačních systémů: (E-Justice)*. Praha: Linde, 2008. s. 41.

¹⁹⁶ Soudce zneužíval vstup do justičního systému pro soukromé účely, přišla na to policie - *Česká justice* [online]. [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2018/05/soudce-mel-zneuzyvat-vstup-justicniho-systemu-soukrome-ucely/>

informace o lhůtách - kontroluje dodržování lhůt. Rovněž slouží jako podpora statistiky a výkaznictví. Zásadním rozdílem mezi ISAS a ISVKS je, že byly zavedeny bez jednotného konceptu a nejsou tedy vzájemně kompatibilní, což značně komplikuje možnost vzájemného předávání informací. V minulosti byl značný problém tohoto systému v jeho nestabilitě, což mělo za důsledek jeho časté výpadky.¹⁹⁷

3.6.3 Informační systém Nejvyššího soudu - ISNS

Jedná se o speciální informační systém, jehož účelem je vedení a administrace agendy Nejvyššího soudu. Kromě funkcionalit zmíněných u informačních systémů výše (Automatické přidělování nápadů soudcům, vedení rejstříků, statistik a výkazů) jsou součástí systému i funkce sloužící k podpoře správy Nejvyššího soudu a kanceláře předsedy Nejvyššího soudu. Součástí systému je i modul sloužící jako katalog rozhodnutí a evidence judikatury, jehož účelem je poskytnout soudcům tohoto soudu podporu pro práci s rozhodnutími a stanovisky. ISNS je postaven na platformě od společnosti Oracle podobně jako například Informační systém pro okresní soudy - ISAS. Tento systém je kompatibilní pouze s operačním systémem Windows.¹⁹⁸

3.6.4 Aplikace NaSpis

Aplikace NaSpis je internetová aplikace Ústavního soudu, která byla zprovozněna 1. 9. 2018 a která umožňuje právním zástupcům účastníků a vedlejších účastníků (dále jen „oprávněné osoby“) vzdáleně přistupovat k dokumentům v elektronické verzi soudních spisů Ústavního soudu.¹⁹⁹ Oprávněné osoby musí mít zpřístupněnou datovou schránku, jejímž prostřednictvím poté mohou provést registraci v aplikaci. O nahlížení prostřednictvím této aplikace je vždy nutné požádat. Po zpracování podané žádosti bude oprávněná osoba datovou zprávou doručenu do datové schránky informována o tom, že spis je připraven k nahlížení a zároveň bude součástí této datové zprávy ověřovací kód, který bude

¹⁹⁷ STUPKA, V. *eJustice*. Revue pro právo a technologie. 2011, roč. 1 č. 2. s. 89.

¹⁹⁸ ŠTĚDRŇ, B. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních informačních systémů: (E-Justice)*. Praha: Linde, 2008. s. 43.

¹⁹⁹ O aplikaci NaSpis. *NaSpis* [online]. [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://naspis.usoud.cz/Home/About>

nutné zadat před samotným nahlížením do spisu a bez jehož zadání nebude možné do spisu nahlížet. Po zadání kódu je možné nahlížet do spisu, který se během samotného nahlížení neaktualizuje. Po ukončení nahlížení je spis zpřístupněn a opětovně bude do spisu možné nahlížet pouze po podání nové (další) žádosti o nahlížení. Po ukončení nahlížení je rovněž vygenerován protokol o nahlížení, který obsahuje údaje o stažených dokumentech a časové údaje o otevření a uzavření spisu.²⁰⁰

Zpřístupnění dokumentů prostřednictvím aplikace NaSpis nenahrazuje institut nahlížení do spisu a rovněž na zpřístupnění dokumentů prostřednictvím této aplikace není právní nárok.

3.6.5 Další informační systémy v rámci justice

Vedle výše zmíněných informačních systému se v rámci justice aktivně používají i další systémy v různých odvětvích justice. Vlastní informační systém, rovněž založený na platformě od společnosti Oracle, má Nejvyšší správní soud (ISNSS), dále Agendový informační systém probační a mediační služby (AIS PMS), Vězeňský informační systém (VIS). Existují i systémy sloužící k evidenci a vedení některých jednotlivých zvláštních agend a rejstříků. Řadíme sem například Evidenci Rejstříků trestů, Evidenci znalců a tlumočnicků nebo Informační systém insolvenčního rejstříku (ISIR).

Vlastním informačním systémem disponuje i státní zastupitelství. Jedná se o speciální informační systém, který byl vyvinut pro všechny stupně státního zastupitelství. Účelem tohoto systému je zpracovávat administrativu státního zastupitelství. Obsahuje rejstříky pro jednotlivé řízení vedené na státním zastupitelství a rovněž některé pomůcky - například knihu vazeb, knihu úschov atd.²⁰¹

²⁰⁰ *Vyzkoušeli jsme za vás aplikaci NaSpis umožňující vzdálené nahlížení do elektronické verze spisů Ústavního soudu* [online]. 2018 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.davidzahumensky.cz/2018/09/24/vyzkoušeli-jsme-za-vas-aplikaci-naspis-umoznujici-vzdalene-nahlizeni-do-elektronicke-verze-spisu-ustavniho-soudu/>

²⁰¹ ŠTĚDRŇ, B. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních informačních systémů: (E-Justice)*. Praha: Linde, 2008. s. 43.

3.7 Soudní jednání s využitím videokonferenčního zařízení

Možnost provést soudní jednání distančním způsobem, tedy způsobem, kdy se některý (nebo každý) ze subjektů soudního řízení zúčastní jednání bez vlastní fyzické přítomnosti v soudní síni, značně nabyla na aktuálnosti a důležitosti počátkem epidemiologické krize spojené s šířením viru COVID-19 v březnu 2020. Hlavním důvodem pro konání soudních jednání distančním způsobem bylo zachovat kontinuitu soudních řízení a rovněž snížit riziko šíření viru COVID-19.

V současnosti se jednání distančním způsobem provádí za použití videokonferenčního hovoru. Tento způsob bychom mohli charakterizovat jako soubor „*interaktivních telekomunikačních technologií, které umožňují simultánní vzájemnou komunikaci dvou nebo více míst prostřednictvím video a audio přenosů v reálném čase.*“²⁰² Přínos videokonferenčního hovoru v rámci soudního jednání je i v úspoře nákladů na soudní řízení, spojených s náhradou nákladů na cestovné nebo v rámci trestního řízení ve snížení bezpečnostního rizika spojeného s převozem osob, které jsou omezeny na osobní svobodě. Dalším benefitem je možnost zajistit účast osob, které by se za jiných okolností jednání nezúčastnily - například osob dočasně nebo trvale se zdržujících v cizině. V rámci tuzemského právního řádu je právní úprava využití videokonferenčního hovoru již částečně upravena.

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „trestní řád“) umožňuje, je-li to nezbytné pro ochranu práv osob, provést úkony trestního řízení prostřednictvím videokonferenčního hovoru. Musí to však připouštět povaha těchto úkonů a být technicky proveditelné. Důvodem ochrany práv osob bude zejména věk těchto osob, jejich zdravotní stav nebo důvod spočívající v ochraně bezpečí těchto osob.²⁰³ O úkonu provedeném prostřednictvím videokonferenčního hovoru se vždy musí pořídit obrazový a zvukový záznam.²⁰⁴ Poměrně zevrubně upravuje trestní řád provádění výslechu prostřednictvím videokonferenčního

²⁰² Využívání videokonferenčních hovorů při soudních jednáních pomůže modernizaci a zefektivnění soudních řízení. *Rozumné právo* [online]. [cit. 2022-02-11]. Dostupné z: <https://app.codexis.cz/doc/LT/120635>

²⁰³ Ust. § 52a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním.

²⁰⁴ *Ibidem*, § 55a.

zařízení, zejména pak postupy při ověřování totožnosti vyslychané osoby nebo právo vyslychané osoby vznést kdykoli v průběhu výslechu námitky proti kvalitě obrazového nebo zvukového přenosu.²⁰⁵ Při využití videokonferenčního hovoru v rámci trestního řízení nesmí dojít tímto technickým prostředkem ke zkrácení práv obviněného na spravedlivý proces.²⁰⁶ Kladně se k využití videokonferenčního hovoru v trestním řízení vyslovil i Ústavní soud, který judikoval, že „*právě využití videokonferencí umožňuje v zákonem stanovených případech spojit efektivitu a hospodárnost soudního jednání se zachováním práva účastníka řízení vystoupit před soudem, komunikovat s ním a osobně se obhajovat.*“²⁰⁷

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád pracuje s využitím videokonferenčního hovoru obdobně jako trestní řád. Připouští možnost provést některé úkony s využitím videokonferenčního zařízení, zejména v případech, kdy by bylo možné tyto úkony provést jen s obtížemi nebo s neúměrně vysokými náklady, případně pokud se jedná o takové úkony, které v jeho obvodu provést nelze.²⁰⁸ Soud může rovněž provést úkon prostřednictvím videokonferenčního zařízení na návrh účastníka řízení nebo, je-li to v rámci řízení účelné. Takto lze zejména zprostředkovat přítomnost účastníka řízení nebo tlumočnicka, případně provést výslech svědka. Kdykoli v průběhu úkonu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení může účastník řízení nebo osoba, které se úkon týká, vznášet námitky proti kvalitě obrazového nebo zvukového přenosu.²⁰⁹ Největším úskalím současné právní úprava je nejspíše problematická úprava ověřování totožnosti účastníka, svědka, tlumočnicka nebo znalce zaměstnancem soudu, který byl k tomuto pověřen předsedou senátu, přičemž toto ověření provádí pověřený zaměstnanec v místě, kde se osoba, jejíž totožnost má být ověřena, fyzicky nachází. Tento pověřený zaměstnanec musí být následně po celou dobu provádění úkonu prostřednictvím videokonferenčního hovoru fyzicky přítomen na místě, kde se nachází osoba, které se tento úkon týká.²¹⁰ Nicméně výklady tohoto ustanovení se mohou i výrazně odlišovat. Dle Pišveje lze ověřit totožnost i

²⁰⁵ Ust. § 111a zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním.

²⁰⁶ JELÍNEK, J. Trestní zákoník a trestní řád s poznámkami a judikaturou. 8. vydání. Praha: Leges, 2020.

²⁰⁷ Usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2015 sp. zn. I. ÚS 983/15-1.

²⁰⁸ Ust. § 39 zákona č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád.

²⁰⁹ Ust. § 102a zákona č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád.

²¹⁰ Ibidem.

distančně; „*Náš soud to jako problematické nevidí. Když se podíváme do paragrafu 102a odst. 2 věta první občanského soudního řádu, zaměstnanec soudu pověřený k tomu předsedou senátu ověří totožnost osoby, jíž se úkon týká. Totožnost tak ověřujeme sami v rámci jednání. Máme k tomu k dispozici plné moci či pověření k jednání za účastníky, doklady totožnosti lze zobrazit na obrazovce videokonferenčního zařízení. Objektivně nemůže být pochyb o tom s kým jednáme i z toho důvodu, že se účastníci připojují prostřednictvím unikátního kódu, který jim byl před jednáním soudem zaslán...*“²¹¹

Problematickým aspektem je také dostání zásadě veřejnosti soudního jednání. Tato zásada stanovuje, že věci se před soudem projednávají veřejně. Není totiž dosud zcela vyřešené jak zajistit veřejnost soudního jednání, pokud by mělo zcela probíhat v online prostředí. Řešením by mohl být veřejný přenos těchto jednání. Současná úprava pracuje s využitím videokonferenčního zařízení jako s institutem spíše výjimečným, neboť za těchto podmínek by bylo častější využívání v praxi takřka nemyslitelné a fyzicky jen velmi těžko zabezpečitelné.²¹²

Krajský soud v Plzni v rámci některých agend zvolil pro distanční jednání „hybridní“ model, kdy se účastníci řízení mohli jednání zúčastnit prostřednictvím videokonferenčního hovoru přičemž v soudní síni jsou fyzicky přítomní členové senátu a případně veřejnost. Krajský soud v Plzni pro videokonferenční hovory využívá systém POLYCOM, který se zdá být pro tyto účely vyhovující zejména z důvodu uživatelské přívětivosti.²¹³

Mohli bychom říci, že současná úprava je v tomto ohledu přehnaně formalistická a nepružná. Inspirací by nám mohla být rakouská úprava, která pracuje s využitím videokonferenčních hovorů poměrně zdařile.²¹⁴ Rakousko například mezi prvními zavedlo využívání videokonferenčních hovorů ve

²¹¹ Správní úsek Krajského soudu v Plzni jedná distančně, účastníci si chválí úsporu času i peněz. *Česká justice* [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2021/01/spravni-usek-krajskeho-soudu-v-plzni-jedna-distancne-ucastnici-si-chvali-usporu-casu-i-penez/>

²¹² Srov. např. MATZNER, Jiří. Online soudní jednání. *Právní prostor*. [online]. 2021 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/online-soudni-jednani?strana_do=2

²¹³ Správní úsek Krajského soudu v Plzni jedná distančně, účastníci si chválí úsporu času i peněz. *Česká justice* [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2021/01/spravni-usek-krajskeho-soudu-v-plzni-jedna-distancne-ucastnici-si-chvali-usporu-casu-i-penez/>

²¹⁴ Ust. § 277 a násled. rakouského občanského soudního řádu. Např. v rakouském civilním řízení platí povinnost soudu provést dokazování s využitím videokonferenčního hovoru, není-li to z důvodu procesní ekonomie neúčelné.

vazebních věznicích, čímž odpadla nutnost převážet vězně k některým soudním úkonům.²¹⁵

3.8 Fyzická elektronizace jednacích síní

Fyzická elektronizace soudních síní je spojena zejména s problematikou ozvučení soudních síní včetně zvukového záznamu soudních jednání.

Občanský soudní řád stanovuje povinnost soudu zaznamenávat úkony při nichž soud provádí dokazování, jedná s účastníky nebo vyhlašuje rozhodnutí. Tyto úkony zákon umožňuje zaznamenávat jednak ve formě audio záznamu a jednak ve formě audiovizuálního záznamu. Tento záznam se posléze uchovává na nosiči dat, který nepodléhá zkáze, tedy na takovém nosiči dat, který je svou substancí trvalý.²¹⁶ Z výše uvedeného zákon stanovuje výjimku; není-li pořízení záznamu možné, sepisuje se o úkonech protokol, který následně podepisuje předseda senátu a zapisovatel.²¹⁷ V ČR se nachází zhruba 1200 jednacích síní v rámci všech soudů v ČR. Právě z důvodu velkého počtu jednacích síní je jejich vybavení nahrávacími zařízeními nejednotné. Například v roce 2018 byly u Obvodního soudu pro Prahu 2 vybaveny nahrávacím zařízením 2 jednací síně.

K podstatné změně došlo v průběhu roku 2018 kdy byla realizována veřejná zakázka, jejímž cílem bylo vybrat dodavatele, který provede samotné osazení jednacích síní nahrávacími zařízeními. Dne 7. 5. 2019 došlo k uzavření rámcové dohody s vybraným dodavatelem. V souladu s touto dohodou mělo být do poloviny roku 2020 osazeno zhruba 30% jednacích síní těmito zařízeními, ovšem v důsledku epidemie COVIDU-19 k naplnění tohoto cíle nedošlo. Celková částka na realizaci tohoto projektu je vyčíslena zhruba na 250 milionů Kč.²¹⁸

Inspirací pro to, jakým způsobem lze pracovat s elektronizací jednacích síní, nám mohou být již vícekrát zmíněné Spojené státy americké. Například Nejvyšší soud státu Arizona pravidelně zveřejňuje na svých webových stránkách

²¹⁵ Videokonference: Moderní evropský trend v komunikaci s justičními orgány. *Ministerstvo vnitra* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/videokonference-moderni-evropsky-trend-v-komunikaci-s-justicnimi-organy.aspx>

²¹⁶ Ust. § 40 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád.

²¹⁷ Ibidem, § 40 odst. 2 a 7.

²¹⁸ Žádost o informace č.j.: MSP-636/2019-OSV-OSV/5 [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: https://eudeska.justice.cz/Lists/EUD/Attachments/2255/MSP-636_2019-OSV-OSV.pdf

audiovizuální záznamy některých důležitých soudních jednání. Nutno zmínit, že zveřejňované výstupy jsou po technické stránce velmi dobře zpracované, kdy součástí zveřejněného záznamu je i časová osa jednání nebo dokument, který poskytuje shrnutí projednávané věci.²¹⁹

²¹⁹ *AZ Supreme Court*. [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.azcourts.gov/AZ-Supreme-Court/Live-Archived-Video>

4. eJustice de lege ferenda

Na to, jakým směrem se bude vývoj elektronizace justice v ČR ubírat, má vliv více faktorů. Na tuzemský vývoj má značný vliv, zda existuje politická vůle k modernizaci a digitálnímu pokroku v justici. Tato politická vůle zde byla a došlo k jejímu projevení v dokumentu, který připravilo Ministerstvo spravedlnosti a který nese název „Resortní strategie pro rozvoj eJustice“. Zmíněný dokument byl vydán v roce 2015 a jeho účelem bylo (a stále je) vytvořit strategii a vymezit směr, kterým by se měla elektronizace justice ubírat. Hlavním cílem této strategie je posílit efektivitu a rychlost organizačních složek justice a rovněž zvýšit transparentnost rozhodování v justici.²²⁰ za pomoci moderních technologií. Strategie byla schválena vládou České republiky.

Důležitými dokumenty, ovlivňujícími vývoj eJustice v ČR a rovněž v ostatních státech EU, jsou Akční plán pro evropskou e-justici na období let 2019-2023 a Strategie v oblasti e-justice na období let 2019-2023.

4.1 Strategie eJustice v rámci EU

Základním cílem evropské e-justice je usilovat o snažší a efektivnější přístup ke spravedlnosti v celoevropském měřítku. Cílem evropské e-justice, jak již bylo zmíněno výše, je usnadnit přístup ke spravedlnosti a rovněž docílit vzájemné kompatibility justičních systémů i v přeshraničním kontextu. Dalším záměrem je taktéž zlepšení přístupu k informacím. Zejména pak k informacím týkajících se práv občanů, informací o právu EU, zvyšování povědomí o možnosti využití dynamických formulářů nebo vyhledávacích nástrojů pro právníky, které nabízejí digitální systémy EU. Strategický plán rovněž vymezuje jako jeden z důležitých cílů systematicky pracovat na zlepšení portálu EUR-Lex, zejména pak na jeho interaktivnosti a na propojení s příslušnými rejstříky, například s obchodním nebo insolvenčním rejstříkem.²²¹

²²⁰ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 3.

²²¹ Úřední věstník Evropské unie. Strategie v oblasti e-justice na období let 2019–2023 (2019/C 96/04). [online]. [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: http://publications.europa.eu/resource/cellar/24e80b07-455e-11e9-a8ed-01aa75ed71a1.0002.03/DOC_1

Akční plán pro evropskou e-justici vymezuje jako nutné zkvalitnit portál e-justice. K tomu má dojít zejména implementací některých nových prvků, jako centrálního vyhledávacího nástroje nebo začleněním průvodce pro triviálnější nároky. Portál evropské e-justice by měl podle Akčního plánu v budoucnu sloužit jako jednotné přístupové místo pro vnitrostátní rejstříky, přičemž by mělo dojít k jejich vzájemnému propojení. Tímto způsobem by mělo dojít k propojení všech katastrů nemovitostí členských států a jejich napojení na portál evropské e-justice.²²² Dále by mělo dojít k zavedení funkce elektronických plateb poplatků v portálu evropské e-justice spolu s vytvořením elektronického platebního systému pro portál e-justice, prostřednictvím kterého by se platby následně uskutečňovaly.²²³

Dalším záměrem podle Akčního plánu je zjednodušit a rozšířit seznam pro vyhledávání exekutorů, činných v rámci jednotlivých států EU. Jedním ze zajímavých cílů, které si Akční plán vytyčuje, je vytvoření systému pro rozpoznávání hlasu, který by umožňoval automatický přepis ústního projevu do písemné podoby, kterou by následně bylo možné využít v soudním řízení. S tímto cílem souvisejí i některé dílčí úkoly, jako vypracování databáze jazyků a dialektů nebo stanovení případů, ve kterých by takovýto systém bylo možné použít.²²⁴

Evropská komise v rámci Akčního plánu rovněž navrhla zavedení jednotné evropské e-mailové adresy, jakožto nástroje sloužícího k úřední komunikaci v soudnictví nebo mezi příslušnými veřejnými orgány.

Dalším projektem Akčního plánu v rámci evropské e-justice, je vyřešení problematiky přeshraničních videokonferencí zejména tím, že členské státy budou vzájemně sdílet informace o osvědčených technologických postupech. Dále akční plán stanovuje cíl vytvoření konkrétního návrhu opatření, které by mělo zlepšit přeshraniční videokonference.²²⁵

²²² Úřední věstník Evropské unie. Akční plán pro evropskou e-justici na období let 2019–2023 (2019/C 96/05). [online]. [cit. 2022-02-19]. s. 3. Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313(02)&from=EN)

²²³ Ibidem, s. 2.

²²⁴ Ibidem, s. 15.

²²⁵ Úřední věstník Evropské unie. Akční plán pro evropskou e-justici na období let 2019–2023 (2019/C 96/05). [online]. [cit. 2022-02-19]. s. 13. Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313(02)&from=EN)

4.2 Strategie eJustice v ČR

Tato podkapitola vychází zejména z Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020 Ministerstva spravedlnosti (dále jen „Strategie“), která vymezuje žádoucí rámec, jímž by se měl vývoj elektronizace justice v ČR ubírat. Účelem Strategie je popsat současný stav eJustice, zhodnotit v současnosti využívané systémy v resortu justice a případně je doplnit o nové funkce a vlastnosti, jejichž potřeba vzešla z dlouhodobé praxe s těmito systémy. Jak již bylo zmíněno v textu výše, hlavním cílem této Strategie je vytvořit plán a vymezit směr, kterým by se měla elektronizace justice ubírat. V rámci této kapitoly budou popsány některé specifické cíle vymezené Strategií.²²⁶

4.2.1 Efektivní vedení spisové služby

Organizační složky justice mají podle zákona povinnost vést spisovou službu v elektronické podobě, nestanoví-li zákon jinak.²²⁷ Informační systémy justice slouží k evidenci téměř všech úkonů činěných v justici. Jedná se zejména o evidenci došlé korespondence, dokumentů a dalších listin, vytváření spisových značek nebo vytváření spisů. Informační systémy spisové služby rovněž umožňují jejich prostřednictvím odesílat zprávy do datových schránek. Dále slouží ke komunikaci s ostatními agendovými informačními systémy, zejména pak se základními registry.²²⁸

Současné systémy spisové služby můžeme dělit podle různých kritérií. Jednak podle toho, zda slouží k vedení elektronických spisů či ne. Dále podle toho, zda jsou systémy spisové služby orientovány procesně nebo evidenčně. Procesně orientovanou spisovou službou chápeme takovou spisovou službu, která kromě běžné evidence jednotlivých spisů či dokumentů také „navádí“ uživatele k procesnímu postupu ve věci. Například tím, že napomáhá s vyhotovením rozhodnutí a jeho rozesláním. Evidenčně orientovaná služba pak slouží k prosté evidenci údajů. Dále můžeme dělit systémy spisové služby na centralizované a

²²⁶ Nejedná se o úplný výčet všech cílů vymezených Strategií, ale pouze o výčet některých vybraných cílů. Výběr byl učiněn zejména s ohledem na témata již v práci podrobněji vyložená.

²²⁷ Ust. § 63 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě

²²⁸ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 27.

decentralizované podle technického uspořádání jejich architektury. Důsledky tohoto dělení jsou zejména v možnosti nahlížení do spisů jiných složek nebo možnosti celostátní lustrace osob.²²⁹

Elementárním cílem rozvoje systému spisové služby je sjednocení všech systémů pod jedinou platformu. Není nezbytně nutné, aby všechny složky v justici používaly jednotný systém spisové služby, je však nutné, aby tyto různé systémy byly provozovány na stejné platformě a aby došlo k jejich vzájemnému propojení a kompatibilitě. Dalším cílem je zlepšit uživatelskou přívětivost systémů spisové služby. Grafické rozhraní jednotlivých systémů se může odlišovat, je však nutné, aby veškeré systémy byly založeny na stejném uživatelském rozhraní a základní struktura rozhraní včetně ovládacích prvků byla totožná pro celou justici. Platforma by měla rovněž umožňovat napojení na externí právní informační systémy. Dále by měla platforma umožňovat napojení modulu, který by umožňoval ovládání systému hlasem.²³⁰

Realizace jednotné platformy pro vedení spisové služby v resortu justice bude mít řadu pozitiv. Dojde ke zvýšení efektivity práce v justici a rovněž k nezanedbatelnému snížení nákladů spojených s údržbou a provozem informačních systémů. Centralizace databází umožní přesněji zjistit potřebné informace, čímž dojde k rozmnožení záruk správnosti a zákonnosti rozhodování v rámci justice.²³¹

4.2.2 Zrychlení soudního jednání v rámci způsobu protokolace jednání

Soudní jednání je spolu s rozhodnutím nejdůležitějším soudním úkonem a jeho prostřednictvím dochází k realizaci práva na spravedlivý proces. Rozlišujeme způsob protokolace v trestním a civilním řízení. V trestním řízení se o průběhu hlavního líčení pořizuje zvukový záznam nebo se dle záznamu pořizuje protokolujícím úředníkem protokol. V civilním řízení se o průběhu soudního jednání pořizuje zvukový záznam. Není-li pořízení zvukového záznamu možné, sepisuje se o úkonech protokol, který následně podepisuje předseda senátu a zapisovatel.²³² Jak již bylo uvedeno v textu výše, většina (civilních) jednacích síní

²²⁹ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 29.

²³⁰ Ibidem, s. 32.

²³¹ Ibidem, s. 34.

²³² Ust. § 40 odst. 2. a 7. zákona č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád.

není dosud vybavena zařízením pro záznam soudního jednání, a proto bývají častým problémem průtahy v jednání z důvodu nutnosti diktovat protokol zapisovatelce případně na diktafon.²³³

V budoucnu je nezbytné vytvořit jednotný systém protokolace, který usnadní způsob zápisu protokolu ze soudního jednání, což bude mít v konečném důsledku vliv na snížení nadměrné zátěže soudů a osob účastnících se jednání čekáním na diktování a následný zápis protokolu. Jako nejvhodnější způsob protokolace se jeví kombinace zvukového a písemného záznamu. Obsahem písemného protokolu by pak měly být nejdůležitější části průběhu jednání, které budou vhodným způsobem doplněny o interaktivní odkazy na zvukový záznam soudního jednání.²³⁴

Hlavním cílem by pak mělo být vytvoření takového stavu, aby se soudce vůbec nemusel zajímat o protokolování a mohl veškerý svůj čas věnovat řízení průběhu jednání. Největším přínosem tohoto řešení pak bude zvýšení záruky práva na spravedlivý proces, neboť přesný popis průběhu jednání může značným způsobem pomoci odvolacímu či dovolacímu soudu v jeho rozhodování. Přínosem taktéž bude zvýšení kultury v jednací síni.²³⁵

4.2.3 Zavedení vzdáleného nahlížení do spisu

Nahlížení do spisu představuje způsob, kterým se účastníci řízení mohou seznámit se stavem soudního řízení. V současnosti je nahlížení do spisu, až na výjimky možné pouze osobně, v budově soudu a zpravidla je nezbytné, domluvit se na nahlížení do spisu předem. Zmiňovanou výjimku pak představuje nahlížení do spisu v rámci řízení před Ústavním soudem pomocí aplikace NaSpis a nahlížení do spisů v rámci insolvenčního řízení, přičemž do těchto spisů může nahlížet kdokoli, neboť jsou veřejně přístupné na portálu justice. V současnosti je nahlížení do spisu pro účastníky řízení nákladné. Do nákladů účastníků, vztahujících se k nahlížení do spisu, je nezbytné zahrnout náklady na dopravu do budovy soudu, časové náklady na tuto cestu nebo náklady spojené s ušlým ziskem.

²³³ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 49.

²³⁴ Ibidem, s. 50.

²³⁵ Ibidem.

Cílem Ministerstva spravedlnosti je vytvoření jednotného rozhraní umožňujícího vzdálené nahlížení do soudních spisů, které jsou vedeny v elektronické podobě. Účastníci řízení by měli mít možnost vzdáleně nahlížet do všech dokumentů obsažených ve spise, kromě částí, které podléhají utajení. Strategie rovněž myslí na situace, kdy nebude veden elektronický spis. V tomto případě by mělo dojít k vytvoření spisové přehledu, který by měl být vzdáleně přístupný. Vzdálené nahlížení by mělo probíhat pomocí zabezpečeného portálu Ministerstva spravedlnosti. Skrze tento portál by měli účastníci řízení či jejich zástupci mít možnost nahlédnout do přehledu veškerých řízení, ve kterých vystupují. Hlavním přínosem tohoto řešení bude zvýšení transparentnosti soudních řízení.²³⁶

4.2.4 Zjednodušení bezhotovostního placení soudních poplatků

V současnosti lze soudní poplatky uhradit jednak kolkovými známkami, a to až do částky 5000 Kč, nebo převodem na účet soudu, který je zřízen u České národní banky. Jiný způsob zákon dosud nepřipouští. V případě, že je žaloba nebo jiný návrh soudu zaslán elektronicky, nelze bezprostředně soudní poplatek zaplatit převodem na účet, neboť nejsou známy údaje nutné k provedení této platby. Je tedy nejprve nutné vyčkat na usnesení soudu, kterým bude účastník vyzván k zaplacení soudního poplatku, přičemž v této výzvě budou údaje k provedení platby označeny. Výjimku z výše uvedeného představuje elektronický platební rozkaz, po jehož podání jsou žalobci v elektronické podobě zaslány informace nezbytné k provedení platby.²³⁷

Elektronická podání jsou stále častější, a proto je nezbytné, aby i současná právní úprava na tuto skutečnost adekvátním způsobem reagovala. Je žádoucí, zajistit těmto podatelům možnost uhradit soudní poplatek bezprostředně po podání návrhu. Cílem *de lege ferenda* u podání učiněných elektronickou cestou, je zautomatizovat odesílání informací o platbě po vzoru elektronického platebního

²³⁶ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 63.

²³⁷ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 64.

rozkazu. Dalším dílčím cílem je umožnit platbu soudního poplatku prostřednictvím platební karty skrze internet.²³⁸

Přínosem této změny by byla eliminace nadbytečných soudních úkonů. Například by již nebylo nutné zasílat výzvy k uhrazení soudního poplatku. Výsledkem by pak bylo zrychlení samotného civilního řízení a s tím související zkrácení délky řízení.²³⁹

4.2.5 Zpřehlednění údajů o organizačních složkách resortu justice

Zpřehlednění poskytovaných údajů o organizačních složkách justice dle Strategie, se týká zejména údajů poskytovaných prostřednictvím internetu.

V současnosti je většina aplikací, o kterých již bylo pojednáno výše (viz podkapitola 3.1 Informace o činnosti soudů) a rovněž veřejně přístupných rejstříků, dostupná na portálu justice.²⁴⁰ I přesto, že postupně dochází k unifikaci a zpřehlednění jednak vizuální stránky jednotlivých modulů portálu justice a jednak rozsahu poskytovaných informací, stále můžeme nalézt oblasti, které jsou poměrně roztráštěné.

U zmíněných „nejednotných“ oblastí lze uvést zveřejňování informací o datech konání soudních jednání. Některé soudy tyto informace v pravidelných intervalech zveřejňují a jiné nikoliv.²⁴¹ Soudy nemají žádnou povinnost tyto přehledy zveřejňovat, nicméně zveřejňování přehledů o datech konání určitých soudních jednání je užitečné, například pro studenty právnických fakult, kteří se chtějí pro účely vlastního vzdělávání účastnit některých vybraných jednání.

Cílovým stavem podle Strategie je zajistit zveřejňování informací v co nejširším rozsahu a v co možná nejpřehlednější formě. Rozsah poskytovaných informací by měl být předem dán a informace by měly být poskytovány jednotně ve všech oblastech. Rovněž by mělo dojít k většímu poskytování otevřených dat.²⁴²

²³⁸ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 65.

²³⁹ Ibidem.

²⁴⁰ www.justice.cz

²⁴¹ Kalendář soudních jednání vede například Vrchní soud v Praze, který rozděluje přehledy soudních jednání podle úseků na trestní, civilní a insolvenční soudní jednání. Tento přehled je dostupný na: <https://www.justice.cz/web/vrchni-soud-v-praze/zakladni-informace?clanek=kalendar-soudnich-jednani>. [online]. [cit. 2022-02-19].

²⁴² Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 69.

Přínosem realizace tohoto cíle bude zvýšení přehlednosti portálu justice, což povede ke zvýšení důvěry v justici jako celku. Přínosem většího poskytování otevřených dat bude rovněž možnost kontroly justice ze strany veřejnosti.²⁴³

²⁴³ Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015, s. 69.

Závěr

Jak již bylo řečeno v úvodu této práce, komplexní zpracování díla na téma „Elektronizace justice“ je i přes rostoucí důležitost této oblasti justice spíše výjimkou. To je dáno více důvody. Prvním důvodem je nepochybně heterogenost tohoto tématu, což vede k jeho obtížnějšímu uchopení. Druhým důvodem je skutečnost, že toto téma není výhradně tématem právním. Jedná se o kombinaci odvětví práva a informačních technologií, přičemž v obou těchto oborech je nutné mít pro jeho řádné pochopení hlubší znalosti. Není tedy možné se tomuto tématu věnovat izolovaně, pouze z právního hlediska, ale je nezbytné zabývat se i jeho technickou stránkou. Jen spoluprací odborníků z výše zmíněných odvětví můžeme dosáhnout elektronizace justice tak, jak ji předvídá například Resortní strategie pro rozvoj eJustice nebo Akční plán pro evropskou e-justici.

Stěžejním cílem této práce bylo vyplnit prázdné místo právní vědy. Jednalo se o cíl ambiciózní, ale pevně věřím, že jsem ho zpracováním této práce dosáhl. Nebylo by to však možné bez předchozí práce všech citovaných autorů, díky nimž bylo za pomoci kompilační metody možné zpracovat jednotlivé kapitoly. V práci rovněž došlo ke komparaci některých tuzemských řešení eJustice s řešeními zahraničními.

První kapitola vylíčila vývoj elektronizace justice na našem území od poloviny 60 let až do současnosti. Stručně zde bylo pojednáno i o vlivu tehdejšího režimu na vývoj elektronizace justice.

Druhá kapitola se věnovala e-governmentu, přičemž byl kladen důraz na otázky bezprostředně související s elektronizací justice.

Třetí kapitola se komplexním způsobem věnovala hlavním otázkám současné eJustice a to z pohledu vně i uvnitř justice.

Ve čtvrté kapitole byly rozebrány budoucí cíle pro elektronizaci justice jednak v mezinárodním měřítku nebo v rámci vnitrostátních návrhů.

České Resumé

Diplomová práce se věnuje problematice elektronizace justice. Elektronizace v justici je velmi důležitým a diskutovaným tématem ve všech vyspělých právních státech. Účelem této práce je pojmout toto téma komplexním způsobem, přičemž důraz je kladen na nejdůležitější instituty v rámci justice.

První kapitola se věnuje historickému vývoji elektronizace justice od 60. let do současnosti. V této kapitole je rovněž rozebrána míra vlivu Sovětského svazu na justici v Československu. Závěr je věnován některým důležitým milníkům elektronizace justice v ČR.

Druhá kapitola se věnuje e-governmentu jakožto základnímu stavebnímu kamenu eJustice, neboť elektronizace justice není možná bez elektronizace veřejné správy jako celku. V úvodu této kapitoly je stručně rozebrán vývoj e-governmentu v ČR, dále je prostor věnován informačním systémům veřejné správy, portálu občana a dalším významným součástí e-governmentu. Závěr kapitoly se věnuje problematice základních registrů.

Třetí kapitola se věnuje současné elektronizaci justice podle platné právní úpravy. V jejím úvodu jsou shrnuty základní způsoby, kterými dochází k informování o činnosti soudů, dále se kapitola věnuje datovým schránkám, elektronickému podpisu nebo v současnosti hojně diskutovaným elektronickým spisům. Stručně je v této kapitole pojednáno i o informačních systémech v justici nebo využití videokonferenčních hovorů v rámci soudního jednání.

Poslední, čtvrtá kapitola práce rozebírá budoucí záměry na poli elektronizace justice a to jednak z pohledu Evropské unie a jednak z pohledu Ministerstva spravedlnosti ČR. Jednotlivé podkapitoly této části rozebírají budoucí záměry zejména s ohledem na již vylíčené instituty.

English Resume

The diploma thesis is dedicated to the issue of the electronicisation of the judicial system. Electronization in the judicial system is a very important and discussed topic in all developed legal states. The purpose of this thesis is to cover this topic in a comprehensive way, with emphasis on the most important institutes within the judicial system.

The first chapter explores the historical development of the electronicisation of the judicial system from the 1960s to the present day. This chapter also discusses the extent of the Soviet Union's influence on the judicial system in Czechoslovakia. Finally, it concludes with some important milestones of the electronicisation of the judicial system in the Czech Republic.

The second chapter is devoted to e-government as the cornerstone of eJustice, since the electronicisation of justice is not possible without the electronicisation of public administration as a whole. In the introduction of this chapter, the development of e-government in the Czech Republic is briefly analysed, followed by a discussion of public administration information systems, the citizen portal and other important components of e-government. The chapter concludes with a discussion of basic registers.

The third chapter is devoted to the current electronicisation of justice according to the current legislation. The introduction summarises the basic ways in which information about the activities of courts is provided, and the chapter then turns to data boxes, electronic signatures and the currently widely discussed electronic files. Information systems in the judiciary or the use of videoconferencing in court proceedings are also briefly discussed.

The last, fourth chapter of the thesis discusses the future plans in the field of the electronicisation of justice, both from the perspective of the European Union and from the perspective of the Ministry of Justice of the Czech Republic. The individual subchapters of this part analyse future intentions, especially with regard to the already described concepts.

Seznam zdrojů

Právní a vnitřní předpisy

1. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů
2. Zákon č. 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech
3. Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech
4. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
5. Zákon č. 21/2006 Sb., o ověřování
6. Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a změně některých zákonů
7. Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce
8. Zákon č. 6/2002 Sb. o soudech a soudcích
9. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
10. Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)
11. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním
12. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
13. Zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě
14. Nařízení evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES
15. Jednací řád Nejvyššího soudu, sp.zn. S 53/2007
16. Kancelářský a spisový řád ÚS, Org. 74/13
17. Vyhláška Ministerstva vnitra č. 194/2009 Sb., o stanovení podrobností užívání a provozování informačního systému datových schránek
18. Vyhláška č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby
19. Vyhláška č. 121/2019 Sb., o materiálním vybavení a standardech výkonu funkce insolvenčního správce

Literatura

1. BÍLEK, Petr. *Notářský řád: komentář*. 5. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-689-0.
2. JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou*. 8. aktualizované vydání. Praha: Leges, 2020. Glosátor. ISBN 978-80-7502-395-7.
3. KNAPP, V. *O možnosti použití kybernetických metod v právu*. Praha : Nakladatelství Československé akademie věd, 1963.
4. LECHNER, Tomáš. *Elektronické dokumenty v právní praxi*. Praha: Leges, 2013. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87576-41-0.
5. MATES, Pavel a SMEJKAL, Vladimír. *E-government v České republice: právní a technologické aspekty*. Praha: Leges, 2012. Teoretik. ISBN 978-80-87576-36-6.
6. POLČÁK, Radim. *Internet a proměny práva*. Praha: Auditorium, 2012. Téma (Auditorium). ISBN 978-80-87284-22-3.
7. POMAHAČ, Richard. *Veřejná správa*. V Praze: C.H. Beck, 2013. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-447-6.
8. SMEJKAL, Vladimír a VALÁŠEK, Michal Altair. *Jak na datové schránky: praktický manuál pro každého*. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-80-86131-80-1.
9. SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2021. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-828-3.
10. ŠTĚDRONĚ, Bohumír. *Občanské soudní řízení sporné a využití informačních technologií a právních informačních systémů: (E-Justice)*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-714-0.
11. ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6.

Časopisecké zdroje

1. DUBSKÝ, Zbyněk. *Veřejná správa v EU. Dobrá správa a e-governance*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně, 2007.
2. KASL, František. *Některé problematické aspekty současného vývoje eJustice*. *Správní právo*, 2018, č. 4-5. ISSN 0139-6005.
3. KRÁLÍK, Lukáš. *Hromadné zveřejňování soudních rozhodnutí*. In: *Právník*. 6/2020. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2020. ISSN 0231-6625.
4. PODANÝ, Jan. *Přínosy a nástrahy elektronizace justice (eJustice)*. *Soudce*. Praha: Wolters Kluwer, 2020, Soudce č. 2/2020. ISSN 12115347.
5. RIEGER, Pavel, MATES, Pavel. *Zákon o základních registrech - přínos k rozvoji e-governmentu*. *Správní právo*, 2010, č. 5. ISSN 0139-6005.
6. SMEJKAL, Vladimír. *Kryptografický a dynamický biometrický podpis podle platné právní úpravy*. *Právní rozhledy*, 2019, č. 10. ISSN: 1210-6410.
7. STUPKA, Václav. *eJustice*. *Revue pro právo a technologie*. 2011, roč. 1 č. 2. ISSN 1804-5383

Internetové zdroje

1. První osobní počítač se na trh dostal před 25 lety. *Novinky.cz* [online]. [cit. 30.06.2021]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/internet-a-pc/clanek/prvni-osobni-pocitac-se-na-trh-dostal-pred-25-lety-40125225>
2. Jak dnes počítače „spolurozhodují“ v soudnictví? [online]. [cit. 31.08.2021]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/jak-dnes-pocitace-spolurozhoduji-v-soudnictvi-108601.html>
3. ISAS – Wikipedie [online]. [cit. 31.08.2021]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/ISAS>
4. IT v justici [online]. [cit. 31.08.2021]. Dostupné z: <https://www.systemonline.cz/clanky/it-v-justici.htm?mobilelayout=false>
5. EUR-Lex - Přístup k právu Evropské unie [online]. [cit. 06.09.2021]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0179&qid=1630961686317&from=CS>

6. Co je Czech POINT - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 28.09.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/co-je-czech-point.aspx>
7. Portál občana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. [cit. 02.10.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/portal-obcana.aspx?q=Y2hudW09Mw%3d%3d>
8. Referenční údaje - Architektura eGovernmentu ČR [online]. [cit. 07.10.2021]. Dostupné z: https://archi.gov.cz/nap:referencni_udaje
9. Správa základních registrů - Informační systém základních registrů [online]. [cit. 07.10.2021]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/informacni-system-zakladnich-registru>
10. Registr práv a povinností. Správa základních registrů [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-prav-a-povinnosti>
11. Case Management / Electronic Case Files (CM/ECF). United States Courts [online]. [cit. 18.10.2021]. Dostupné z: <https://www.uscourts.gov/court-records/electronic-filing-cmecf/faqs-case-management-electronic-case-files-cmecf>
12. infoSoud - Ministerstvo spravedlnosti [online]. [cit. 19.10.2021]. Dostupné z: <http://portal.justice.cz/ejustice/info-soud.html>
13. Náповěda, infoSoud - Ministerstvo spravedlnosti [online]. [cit. 19.10.2021]. Dostupné z: <https://infosoud.justice.cz/InfoSoud/public/help.jsp#faq>
14. infoJednání - Ministerstvo spravedlnosti [online]. [cit. 19.10.2021]. Dostupné z: <https://1url.cz/@infosoud>
15. Většina rozsudků bude na internetu. Firmy i jednotlivci se lépe připraví na spory [online]. [cit. 2022-02-06]. Dostupné z: <https://www.e15.cz/domaci/vetsina-rozsudku-bude-na-internetu-firmy-i-jednotlivci-se-lepe-pripravi-na-spory-1387308>
16. Úvodní stránka - Datové schránky.info. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 22.10.2021]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/kontakty/kontaktni-adresa>
17. Kubice poslal kontrolu do České pošty kvůli datovým schránkám. Česká televize [online]. [cit. 22.10.2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1145056-kubice-poslal-kontrolu-do-ceske-posty-kvuli-datovym-schrankam>

18. PODANÝ, J. Dopady stanoviska NS k dokumentům v elektronické podobě a praktická doporučení pro advokáty (3. díl). Advokátní deník. Praha: Česká advokátní komora, 2020 [online]. [cit. 22.10.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/04/17/dopady-stanoviska-ns-k-dokumentum-v-elektronicke-podobe-doporuceni-pro-advokaty/>
19. Náповěda - Datové schránky.info. Ministerstvo vnitra ČR [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://www.mojedatovaschranka.cz/static/ISDS/help/page3.html>
20. KOENIGOVÁ, T. Nová pravidla pro zřizování datových schránek. Právní prostor. Praha. 2021 [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/nova-pravidla-pro-zrizovani-datovych-schranek>
21. KORBEL F., KOVÁŘ D., AMLER P. Interpretace elektronického podpisu a související identifikace v soukromém právu. Právní prostor. Praha. 2020. [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/obcanske-pravo/interpretace-elektronickeho-podpisu-souvisejici-identifikace-v-soukromem-pravu>
22. PODANÝ, J. Podepisování soukromých listin včera, dnes a zítra. Advokátní deník. Praha: Česká advokátní komora, 2020. [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/05/04/podepisovani-soukromych-listin-vcera-dnes-a-zitra/>
23. FINDEJS, S. K otázce elektronického spisu. Právní prostor, 2018. [online]. [cit. 6.11.2021]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/nazory/glosa-stanislava-findejse/k-otazce-elektronickeho-spisu>
24. Okresním soudům šetří práci aplikace, kterou vymyslel asistent. Česká justice [online]. [cit. 30.10.2021]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2015/08/okresnim-soudum-setri-praci-aplikace-kerou-vymyslel-asistent/>
25. Soudce zneužíval vstup do justičního systému pro soukromé účely, přišla na to policie. Česká justice [online]. [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2018/05/soudce-mel-zneuzivati-vstup-justicniho-systemu-soukrome-ucely/>
26. Vize pro digitální justici. Advokátní deník [online]. [cit. 6.11.2021]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2021/05/08/vize-pro-digitalni-justici/>

27. O aplikaci NaSpis. NaSpis [online]. [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://naspis.usoud.cz/Home/About>
28. Vyzkoušeli jsme za vás aplikaci NaSpis umožňující vzdálené nahlížení do elektronické verze spisů Ústavního soudu [online]. 2018 [cit. 2022-02-10]. Dostupné z: <https://www.davidzahumensky.cz/2018/09/24/vyzkoušeli-jsmenza-vas-aplikaci-naspis-umoznujici-vzdalene-nahlizeni-do-elektronicke-verze-spisu-ustavniho-soudu/>
29. Využívání videokonferenčních hovorů při soudních jednáních pomůže modernizaci a zefektivnění soudních řízení. Rozumné právo [online]. [cit. 2022-02-11]. Dostupné z: <https://app.codexis.cz/doc/LT/120635>
30. Správní úsek Krajského soudu v Plzni jedná distančně, účastníci si chválí úsporu času i peněz. Česká justice [online]. 2021 [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2021/01/spravni-usek-krajskeho-soudu-v-plzni-jedna-distancne-ucastnici-si-chvali-usporu-casu-i-penez/>
31. MATZNER, Jiří. Online soudní jednání. Právní prostor [online]. 2021 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/online-soudni-jednani?strana_do=2
32. Žádost o informace č.j.: MSP-636/2019-OSV-OSV/5 [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: https://eudeska.justice.cz/Lists/EUD/Attachments/2255/MSP-636_2019-OSV-OSV.pdf
33. AZ Supreme Court [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://www.azcourts.gov/AZ-Supreme-Court/Live-Archived-Video>
34. Úřední věstník Evropské unie. Strategie v oblasti e-justice na období let 2019–2023 (2019/C 96/04) [online]. [cit. 2022-02-19]. Dostupné z: http://publications.europa.eu/resource/cellar/24e80b07-455e-11e9-a8ed-01aa75ed71a1.0002.03/DOC_1
35. Úřední věstník Evropské unie. Akční plán pro evropskou e-justici na období let 2019–2023 (2019/C 96/05) [online]. [cit. 2022-02-19]. s. 3. Dostupné z: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XG0313(02)&from=EN)
36. Videokonference: Moderní evropský trend v komunikaci s justičními orgány. *Ministerstvo vnitra* [online]. [cit. 2022-03-02]. Dostupné z: <https://>

Judikatura

1. Usnesení Ústavního soudu ze dne 21. 7. 2011 sp. zn. III. ÚS 1513/11-2
2. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 10. 2012, sp. zn. 26 Cdo 3595/2011.
3. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2013 sp. zn. 4 As 6/2013-28
4. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 11. 2013, sp. zn. 21 Cdo 3489/2012.
5. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 3. 2014 sp. zn. 33 Cdo 2743/2013.
6. Usnesení Ústavního soudu ze dne 14. 4. 2015 sp. zn. I. ÚS 983/15-1
7. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016 sp. zn. 3 As 26/2016 - 45
8. Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 3. 2018 sp. zn. 14 Co 38/2018.
9. Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 38/18 ze dne 18. 9. 2019.

Další zdroje

1. CCA Group a.s. Uživatelská příručka aplikace ePodatelna - webová část aplikace. Verze 5.2, 2020.
2. Důvodová zpráva k zákonu č. 365/2000 Sb., ze dne 23. 11. 1999.
3. Důvodová zpráva - 756/0 návrh zákona, kterým se mění některé zákona v souvislosti s další elektronizací postupů orgánů veřejné moci.
4. Sdělení komise Evropské radě, Evropskému parlamentu a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru ze dne 30. 5. 2008. KOM(2008)329.
5. Ministerstvo vnitra. Informační koncepce České republiky - Metody řízení ICT veřejné správy ČR.
6. Ministerstvo vnitra. Komentář k zákonu č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých zákonů. Verze 3.00. 2020.
7. Ministerstvo vnitra. Jak postupovat při plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů. Verze 1.00.

8. Ministerstvo vnitra. Metodický pokyn k posuzování způsobilosti k realizaci vazeb ISVS prostřednictvím referenčního rozhraní. Verze 1.01, 2009.
9. Ministerstvo vnitra. CMS 2.0 Koncepce řešení a služeb. Verze 1.0, 2011.
10. Ministerstvo spravedlnosti, Resortní strategie pro rozvoj eJustice 2016-2020. Praha, 2015.

Příloha č. 1

The screenshot shows the homepage of the ePodatelna application. It features several main sections:

- Aplikace ePodatelna:** Explains the application's purpose for electronic filing and provides instructions for users.
- Podání k soudu:** Offers a guide for filing with the court, including a button for "První podání" (First filing).
- Aktuality:** Lists recent updates, such as the planned downtime for the application and the release of a new version of the EPR 33-d form.
- Odkazy:** Provides links to user guides, manuals, and other resources.

Zdroj: <https://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/homepage>

Příloha č. 2

The screenshot shows the "První podání - Výběr druhu podání" (First filing - Selection of filing type) page. It is divided into two main columns:

- Soudní agendy:** Lists various court procedures such as "Žaloba občanskoprávní" (Civil lawsuit), "Žaloba správní" (Administrative lawsuit), and "Věci týkající se nezletilých dětí" (Cases involving minors).
- Správa soudu:** Lists court management actions like "Poskytnutí informací" (Information provision) and "Stížnost" (Appeal).

Zdroj: <https://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/submission/submission-type-new>

Příloha č. 3

JUSTICE.CZ

Úvod Druh podání

JUSTICE.CZ > ePDATELNA > WEBOVÉ PODÁNÍ

Další podání - Výběr druhu podání

Podání k již probíhajícímu soudnímu řízení

Opravný prostředek
Zvolte, pokud chcete podat opravný prostředek, např. odvolání.

Podání ke spisové značce
Zvolte, pokud chcete podat vyjádření, omluvu nebo doplnit návrh.

Zdroj: <https://epodatelna.justice.cz/ePodatelna/submission/submission-type-next>

Příloha č. 4

infoDeska
elektronická úřední deska
resortu justice

- **Přehled organizací**
Vyberte organizaci, jejíž infoDesku chcete zobrazit.
 - [Ministerstvo spravedlnosti](#)
 - [Soudy](#)
 - [Státní zastupitelství](#)
- **Moje infoDeska**
Zaregistrujte se k odběru e-mailových upozornění na nové dokumenty na infoDesce.
 - [Přihlásit](#)
 - [Nová registrace](#)
- [Nápověda](#)
- **Insolvenční rejstřík**
Samostatná aplikace resortu justice
- www.justice.cz

Verze: 1.0.0.4

Elektronická úřední deska resortu justice

Aplikace infoDeska je elektronickou úřední deskou resortu justice. Zveřejňuje v elektronické podobě listiny obsah klasické úřední desky umístěné v budově organizace. Informace zveřejněné v aplikaci infoDeska nemají charakter úřední listiny, jsou pouze informativního rázu. Upozorňujeme, že pro všechny lhůty, které se odvíjejí od data zveřejnění dokumentu na úřední desce, je nadále rozhodující datum zveřejnění na úřední desce v budově organizace.

InfoDeska obsahuje dokumenty aktuálně zveřejněné.

V současné době jsou do projektu infoDeska zařazeny následující organizace:

- Ministerstvo spravedlnosti ČR
- Soudy (vrchní soudy, krajské soudy, okresní soudy, městské soudy, obvodní soudy)
- Státní zastupitelství (Nejvyšší státní zastupitelství, vrchní státní zastupitelství, krajská státní zastupitelství, okresní státní zastupitelství, městská státní zastupitelství, obvodní státní zastupitelství)

Dokumenty jsou zpravidla publikovány ve formátu PDF verze 1.5, k jeho prohlížení je třeba [Acrobat Reader](#) verze 6.0 nebo vyšší.

Zdroj: <https://infodeska.justice.cz/default.aspx>

infoDeska
elektronická úřední deska
resortu justice

- Přehled organizací**
Vyberte organizaci, jejíž infoDesku chcete zobrazit.
 - Ministerstvo spravedlnosti
 - Soudy
 - Státní zastupitelství
- Moje infoDeska**
Zaregistrujte se k odběru e-mailových upozornění na nové dokumenty na infoDesce.
 - Přihlásit
 - Nová registrace
- Nápověda**
- Insolvenční rejstřík**
Samostatná aplikace resortu justice
- www.justice.cz

Verze: 1.0.0.4

Soudy

[Nápověda](#)

Nejvyšší a vrchní soudy

[Nejvyšší soud](#)
[Vrchní soud v Olomouci](#)
[Vrchní soud v Praze](#)

Krajské a okresní soudy

MS Praha OS Praha 1 OS Praha 10 OS Praha 2 OS Praha 3 OS Praha 4 OS Praha 5 OS Praha 6 OS Praha 7 OS Praha 8 OS Praha 9	KS Praha OS Benešov OS Beroun OS Kladno OS Kolín OS Kutná Hora OS Mladá Boleslav OS Mělník OS Nymburk OS Praha-východ OS Praha-západ OS Příbram OS Rakovník	KS České Budějovice pobočka Tábor OS Jindřichův Hradec OS Pěšířimov OS Prácheň OS Písek OS Strakonice OS Tábor OS České Budějovice OS Český Krumlov	KS Plzeň OS Cheb OS Domažlice OS Klatovy OS Klatovy OS Pízeň-lh OS Pízeň-město OS Pízeň-sever OS Rokycany OS Sokolov OS Tachov
KS Ústí n.L. KS Ústí n.L., pobočka Liberec OS Chomutov OS Děčín OS Jablonec n.L. OS Liberec OS Litoměřice OS Loupy OS Most OS Teplice OS Ústí n.L. OS Česká Lípa	KS Hradec Králové KS Hradec Králové, pobočka Pardubice OS Chrudim OS Havlíčkův Brod OS Hradec Králové OS Jičín OS Náchod OS Pardubice OS Rychnov n.K. OS Semily OS Svitav OS Trutnov OS Ústí n.O.	KS Brno KS Brno, pobočka Jihlava KS Brno, pobočka Zlín MS v Brně OS Blansko OS Brno-venkov OS Brno OS Hodonín OS Jihlava OS Kroměříž OS Prostějov OS Třebíč OS U.Hradčitz OS Vyškov OS Zlín OS Znojmo OS Zdr n.S.	KS Ostrava KS Ostrava, pobočka Olomouc OS Bruntál OS Bruntál, pobočka Krmov OS Frýdek-Místek OS Jeseník OS Karviná OS Karviná, pobočka Havířov OS Nový Jičín OS Olomouc OS Opava OS Ostrava OS Píerov OS Vsetín OS Vsetín, pobočka Velešská Hvezitř OS Šumperk

Zdroj: <https://infodeska.justice.cz/subjekty.aspx?typ=SOUD>

infoDeska
InfoDeska
elektronická úřední deska
resortu justice

- Přehled organizací**
Vyberte organizaci, jejíž infoDesku chcete zobrazit.
 - Ministerstvo spravedlnosti
 - Soudy
 - Státní zastupitelství
- Moje infoDeska**
Zaregistrujte se k odběru e-mailových upozornění na nové dokumenty na infoDesce.
 - Přihlásit
 - Nová registrace
- Nápověda**
- Insolvenční rejstřík**
Samostatná aplikace resortu justice
- www.justice.cz

Verze: 1.0.0.4

Státní zastupitelství

[Nápověda](#)

Nejvyšší a vrchní státní zastupitelství

[Nejvyšší státní zastupitelství](#)
[Vrchní státní zastupitelství v Olomouci](#)
[Vrchní státní zastupitelství v Praze](#)

Krajské a okresní státní zastupitelství

MSZ Praha OSZ Praha 1 OSZ Praha 10 OSZ Praha 2 OSZ Praha 3 OSZ Praha 4 OSZ Praha 5 OSZ Praha 6 OSZ Praha 7 OSZ Praha 8 OSZ Praha 9	KSZ Praha OSZ Benešov OSZ Beroun OSZ Kladno OSZ Kolín OSZ Kutná Hora OSZ Mladá Boleslav OSZ Mělník OSZ Nymburk OSZ Praha-východ OSZ Praha-západ OSZ Příbram OSZ Rakovník	KSZ České Budějovice KSZ České Budějovice, pobočka Tábor OSZ Jindřichův Hradec OSZ Pěšířimov OSZ Prácheň OSZ Písek OSZ Strakonice OSZ Tábor OSZ České Budějovice OSZ Český Krumlov	KSZ Plzeň OSZ Cheb OSZ Domažlice OSZ Klatovy OSZ Klatovy OSZ Pízeň-lh OSZ Pízeň-město OSZ Pízeň-sever OSZ Rokycany OSZ Sokolov OSZ Tachov
KSZ Ústí n.L. KSZ Ústí n.L., pobočka Liberec OSZ Chomutov OSZ Děčín OSZ Jablonec n.L. OSZ Liberec OSZ Litoměřice OSZ Loupy OSZ Most OSZ Teplice OSZ Ústí nad Labem OSZ Česká Lípa	KSZ Hradec Králové OSZ Chrudim OSZ Havlíčkův Brod OSZ Hradec Králové OSZ Jičín OSZ Náchod OSZ Pardubice OSZ Rychnov n. Kn. OSZ Semily OSZ Svitav OSZ Trutnov OSZ Ústí nad Orlicí	KSZ Brno KSZ Brno, pobočka v Jihlavě KSZ Brno, pobočka ve Zlíně OSZ Blansko OSZ Brno-město OSZ Brno-venkov OSZ Břeclav OSZ Hodonín OSZ Jihlava OSZ Kroměříž OSZ Prostějov OSZ Třebíč OSZ Uherské Hraditz OSZ Vyškov OSZ Zlín OSZ Znojmo OSZ Zdr n. Sápravou	KSZ Ostrava KSZ Ostrava, pobočka Olomouc OSZ Bruntál OSZ Frýdek-Místek OSZ Jeseník OSZ Karviná OSZ Nový Jičín OSZ Olomouc OSZ Opava OSZ Ostrava OSZ Píerov OSZ Vsetín OSZ Šumperk

<https://infodeska.justice.cz/default.aspx>

Zdroj: <https://infodeska.justice.cz/subjekty.aspx?typ=ZAST>